Hayat

SAYI: 4
19 OCAK 1961
125 KURUŞ

Bu Sayıda:

Orta Sahifelerde:

TÜRKİYE HARİTASININ İKİNCİ PAFTASI

FREDO KOLONYALARINI

Bu mecmua «Basın Ahlâk Yasası»na uymağı kabul etmiştir.

GİNA LOLLOBRIGIDA
(Fotoğraf: MGM)

HAFTALIK MECMUA

YIL: 5 SIRA No.: 224
SAYI: 4 CİLT: I 1961

SAHİBİ : Şevket RADO
Telefon : 22 52 50

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
Telefon : 22 29 19

YAZI HEYETİ :
Sadun Altuna, İbrahim Çamlı, Fikret Arıt, Hikmet Andaç, Renda Poğda, Orhan Tahsin, Kemaleddin Tuğcu, Turgut Etingü, Adnan Erim, Muallâ Bayraktar, İhsan Tayşılı, Turgut Bıçakçıoğlu. **Resim:** Ayhan Erer. **Fotoğraf:** Suavi Sonar, İnal Tengizman, Erol Dernek, Necdet İşler. **Ankara Bürosu :** Ulus Meydanı, Hükümet Cad. No. 1, Kat 5. Yılmaz Çetiner, Foto Ozan Sağdıç. Telefon: 11 44 45. **Ajanslar:** Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

BU SAYIDA MESUL MÜDÜR :
Sadun ALTUNA

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi, Divanyolu Türbedar sokak No: 22 İstanbul. **Santral :** 22 48 88

MUHASEBE VE ABONE :
Telefon : 27 49 52 Cağaloğlu, Çatalçeşme sokak, Aydınlık Han, Kat 2.

İLÂNLAR :
Türk Basın Birliği Resmî İlânlar Limited Ortaklığından verilen, tekniğimize uygun her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5,50 $ veya 2 £
Kıbrıs'ta satış fiatı: 100 mil

Hayat mecmuası yabancı memleketlerde Dolâr olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak istiyenler yukarıda yazılı Dolâr veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

Yaşar Doğu'yu Ölüm Yendi

Koca Yusuflardan, Adalılardan, Kurtderelilerden sonra Türk'ün acı kuvvetini, dünyaya yeniden tanıtan Yaşar Doğu bir kalb krizi sonunda vefat etti. Ünlü güreşçimizle ilgili bir yazıyı 20. sayfamızda bulacaksınız.

ŞAMPİYONLAR ŞAMPİYONU — Yaşar 7 yaşında güreşe başlamış, 1939 dan 1952 ye kadar millî formayı giymişti. Sırtı bir defa bile yere gelmiyen Doğu'nun, 1946 da 73 kiloda Avrupa Şampiyonu olduğu sırada çekilmiş fotoğrafını görüyorsunuz.

GERİDE BIRAKTIKLARI

Yaşar Doğu, geride 19 tane şampiyonluk madalyası, 6 çocuk, bir eş, bir kardeş, yüzlerce talebe, binlerce arkadaş ve onu seven milyonlarca insan bırakarak öldü. Yandaki fotoğrafta, Dağıstanlı, Doğu'nun madalyalarını taşırken; altta ise soldan sağa, İsmet Atlı, oğlu Muzaffer, oğlu Gazanfer, Mustafa Dağıstanlı, oğlu Zafer, bir akraba çocuğu, kardeşi İsmail Doğu ve Celâl Atik cenazenin önünde yürürlerken görülüyor...

9 Gazete 3 Gün Çıkmadı

İstanbulun belli başlı dokuz gazetesi 10 ocak salı günü basınla ilgili yeni kanunlar dolayısiyle müşterek bir beyanname neşrederek üç gün çıkmamışlardır. Bu kanunlardan biri İlân Ve Reklâm Kurumu Kanunu, diğeri Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetleri Tanzim Eden Kanunun Bazı Maddelerini Değiştiren Kanundu. Sonradan daha vuzuhla anlaşıldığına göre, bu protesto, daha ziyade kurulacak İlân ve Reklâm Kurumunun gazetelerde çıkacak hususi ilânların tevziiyle de meşgul olacağı, bu suretle gazetelerin malî kaynaklarının hükümet kontrolü altına gireceği kanaatinden ileri gelmiştir.

Bununla beraber gazete sahipleri tarafından neşredilen müşterek beyanname ve üç gün kapanma kararı gazetelerde çalışan fikir işçilerinin büyük reaksiyonu ile karşılaşmış, evvelâ İstanbulda, sonra Ankarada bu hareketi protesto mahiyetinde sessiz yürüyüşler yapılmış, ve çalışanlar İstanbulda gazetelerin çıkmadığı günlerde «Basın» adiyle bir gazete neşrederek hâdise hakkındaki düşünce ve kanaatlerini umumi efkâra bildirmişlerdir.

Bu satırları yazdığımız 12 ocak perşembe günü çalışanlarla gazete sahipleri arasında bir yanlış anlamadan doğan gerginliğin karşılıklı bir uzlaşmaya doğru gittiğini müşahede etmenin memnuniyeti içindeyiz. Basın ailesinin çalışanlarla çalıştıranlar arasında belirecek nefret duygularıyle değil, karşılıklı sevgi ve saygı hisleriyle gelişeceğine, Türk gazetecilerinin ancak bu beraberlik içinde memlekete ve mesleklerine faydalı olacaklarına inanıyoruz.

En üstte, üç gün müddetle çıkmıyan 9 İstanbul gazetesinin 10 ocak tarihli nüshaları, onun altında 11 ocakta fikir işçilerinin çıkardıkları «Basın» ın ilk sayısı.

Sessiz yürüyüş yapan fikir işçileri.

VEREM HAFTASI

Bu ayın ilk haftasında 14. Verem Haftası yapıldı. Hafta dolayısiyle, sergiler açıldı, konferanslar verildi. Verem Savaş Derneği Dispanserleri yeni bir çalışma yılına girdiler. Derneğin ilk kuruluş yılında bütçesi 111,5 liraydı. Bugün ise 3 milyon 764 bin 519 liralık bütçesi, 20 Dispanseri, 1 Sanatoryumu, 1 Aeryumu, 1 Sosyal Hemşire Okulu, 1 Araştırma Enstitüsü vardır. Ayrıca, Gezici Röntgen cihazı okul okul, fabrika fabrika gezerek, gizli hastaları aramaktadır. Dispanserlerde B.C.G. aşısı yapılmaktadır. Öğrenci ve işçilerin yüzde 90 ı B.C.G. aşısı olmuştur. Sosyal Hemşire Okulundan çıkan hemşireler ise öğleye kadar dispanserlerde çalışmakta, öğleden sonra hasta evlerini ziyaret etmektedirler. Hemşirelerin görevi yalnız ilâç tavsiye etmekle bitmez. O ailenin sosyal durumuyla da ilgilenirler. Misal olarak bir aileyi ele alalım. Bu ailenin en büyüğü 20, en küçüğü 7 yaşında iki çocuğu olsun. Sosyal hemşire, 20 yaşındaki çocuğa bir iş bulur. 7 yaşındaki çocuğu Küçükyalı'daki Çocuk Yurduna yerleştirir. Semt zenginlerine başvurarak hastanın ilâç ve yiyecek ihtiyacını sağlar. Ayrıca, hastanın günde alacağı kalori miktarını da hesabederek, buna göre bir yemek listesi düzenler.

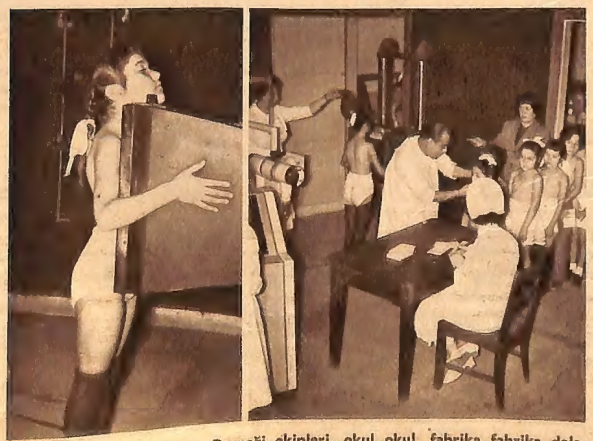

TARAMA — Verem Savaş Derneği ekipleri, okul okul, fabrika fabrika dolaşarak verem taraması yaparlar. Radyoskopileri yapılan öğrenciler görülüyor.

EV ZİYARETİ — Sosyal hemşire Saadet Kaya, veremli bir hastayı evinde ziyaret ediyor.

AŞI — Hemşire Münevver Yıldız, Şişli Verem Dispanserinde B.C.G. aşısı yapıyor...

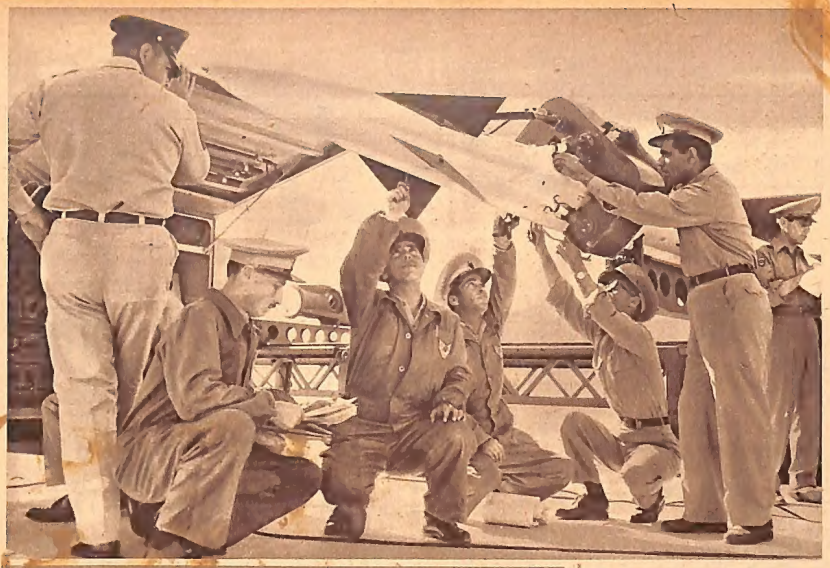

Assubaylarımız çok iyi yetişiyor

Yukarıdaki resimde Amerikada Texas'ta, El Paso şehri civarındaki meşhur Fort Bliss füze üssünde Türk assubaylarını çalışırken görüyorsunuz. Texas'ın Fort Bliss üssünde Almanlardan Suudi Arabistanlılara, Norveçlilerden Portekiz askerlerine kadar hemen hemen bütün dünya ordularından elemanlar vardır. Bunlar arasında Türk subay ve assubayları bilhassa fevkalâde kabiliyetleriyle dikkati üzerlerine çekmektedirler. Assubaylarımız pek az zaman içinde Nike Ajax füzesinin bütün hususiyetlerini öğrenerek dünyanın en mükemmel assubayları olduklarını ispat etmişler ve bütün konularda olduğu gibi bunda da takdir kazanmışlardır.

"DEMOKRAT İZMİR" DÂVASI

Yassıada'da yeni bir dâvanın duruşması başladı. İzmir'de yayınlanan Demokrat İzmir gazetesinin, Demokrat Partinin tutumunu tenkid ettiği için, bir tertip sonunda tahrib edildiği ileri sürülüyor. Sanıklar, başta Adnan Menderes olmak üzere 24 kişi... Fotoğrafta «Demokrat İzmir» sanıkları duruşma sırasında görülmektedir...

MARİA SCHELL İSTANBULDA

Tanınmış film yıldızı Maria Schell, bir filminin ilk gösterilişi için Beyrut'a giderken Yeşilköy'e de uğradı. Eşi Horst Haechler de yanındaydı. Bugüne kadar 20 film çeviren, tatlı gülüşiyle tanınan, aşırı makiyajdan kaçınan Maria Schell, gazetecilere: «Üç yıl önce evlendim, iki yıl sonra anne olmak istiyorum. Hayatımı çok severim. Hayatım da kocam, evim ve mesleğimdir. İstanbulu çok methettiler. İyi bir senaryo olursa, Türkiyede bedava bir film bile çeviririm» dedi.

Sohbet KÖŞESİ

BAŞKALARİYLE DEĞİL, KENDİMİZLE

BAŞKALARİYLE meşgul olmaktan kendimizle meşgul olmıya vaktimiz olmuyor. Bizi Avrupalı yapmıyan da budur. Avrupalı kendisiyle uğraşır; biz, kendimizi bir tarafa bırakıp başkalariyle uğraşırız. Avrupalı, oturduğu apartman dairesinin altındaki katta kimin oturduğunu bilmez; öğrenmek lüzumunu da duymaz. Biz, aynı apartmanda değil, aynı sokakta, on beş ev ötedeki evde oturan ailenin bütün hususiyetlerini biliriz: Yetişmiş kızları varsa bu kız nerede çalışır; kimlerle ahbaplık eder; babası kaç para aylık alır; annesinin son giydiği manto nasıl satın alınmıştır; görümcesiyle arası nasıldır? Hepsini, hepsini biliriz. Gözümüz daima başkalarındadır. Bunun için dedikodu en büyük meşguliyetimizi teşkil eder. Tabiî kuvvetli bir haber alma vasitamız olmadığı, hep söylenenlere kulak kabarttığımız, bunlar da türlü maksatlarla söylendiği için ne duyarsak doğru diye kabul eder, bütün bunları biz de elimizden geldiği kadar başkalarına ulaştırırız. Derken sözlerimiz alâkalının kulağına gider. Sitemli lâflar komşudan komşuya uçurulur. Kavgalar olur, çekişmelerin arkası kesilmez.

Daima başkalariyle meşgul olduğumuz için kendi evimizdeki huzur da başkaları yüzünden bozulur. Kadınlar kocalarını «Bak! Filânca karısına neler almış!» diye sinirlendirirler. Kocalar karılarını başkalarının karılarını misal göstererek çileden çıkarırlar. Hiç yoktan değil, fakat daima başkalarının yüzünden rahatımız kaybolur, huzurun tadını devamlı bir surette, ömrümüz boyunca tatmak kabil olmaz.

Genç bir arkadaşım bir ay evvel Almanyaya gitti. Hayatında ilk defa olarak Türkiyeden çıkıyor, ilk defa olarak Avrupayı görüyor. Seyahatten döndüğü zaman ilk intibalarını bana nakletti: «Almanyada istisnasız herkes çalışıyor. Kimse kimse ile meşgul değil. Yalnız bizim oradaki Türkler biribiriyle meşgul. Kendileriyle ayaküstü beş on dakika görüşünce oradaki Türklerin neler yapmakta olduklarını öğreniverdim. Aman ne dedikodular, ne dedikodular... Almanların bu gibi lâfları dinlemeye ayıracak vakitleri olmadığı için onlarla ahbap da olamamışlar. Kendilerini çekiştiriyorlar...»

Avrupalı olmayı bir tarafa bırakalım, eğer kendimizi toparlamak istiyorsak kendimizle daha ziyade meşgul olmıya, bunun için de başkalariyle uğraşmak uğrunda boşu boşuna harcadığımız zamanı tasarruf edip bunu kendimize ayırmıya mecburuz. Nemize lâzım bizim, başkasının evine giren kaz? Biz kendi evimize bir tavuk alıp onu çoluk çocuğumuzla rahatça, gönül hoşluğu ile yiyebiliyor muyuz? Eğer bir tavuğu satın alamıyorsak bunu almak için ne yapmamız lâzımgeldiğini araştıralım; emin olun ki, ne yapar yapar, onu almak imkânını temin ederiz. Ama komşunun kaziyle meşgul olursak onlar o kazı afiyetle yerler, biz lâfiyle geçinirken vakit kaybetmiş, sinirlerimizi bozmuş oluruz.

Başkalarını bir tarafa bırakıp kendimizle, kendi meselelerimizle meşgul olalım; kendi dertlerimize çareler arıyalım. Aramıya koyulan bir kafa mutlaka aradığını bulur. Çünkü insan kafası öyle yapılmıştır. Yeter ki zorlansın, yeter ki buna zaman ayırabilsin. Ama biz kendi dertlerimizi halletmek için lâzım olan zamanı başkalarının hayatiyle alâkadar olmak uğrunda harcarsak kendimizi hiçbir suretle toparlıyamayız. Kaldı ki bu yüzden huzurumuzu kaybettiğimiz için de satım düşünmemiz imkânsız bir hale girmiş olur. Kaybettiğimiz zamansa cebimizden giden para gibidir.

ŞEVKET RADO

Hazreti Muhammedin Hayatı

BUGUNKU MEKKE — Mekke öteden beri Arabistanın en hareketli şehri idi. İslâmiyetten önce de Mukaddes şehir hüviyetini muhafaza ediyordu. Aynı zamanda büyük bir ticaret merkezi idi. Resim 8 - 10 katlı binalariyle bugünkü Mekke'yi gösteriyor.

NİHAYET KÂBE MEYDANINDA HALKIN KARŞISINA ÇIKMAK ZAMANI GELMİŞTİ

YAZAN: RAYMOND LEROUGE
TERCÜME EDEN: HAMDİ VAROĞLU

4

ALLAHIN azametini düşünüp kendi aczini duyduğu bir gece, bütün âlemler ve çağlar içinde dolaştığını hissetti.

İblisin oyuncağı olmak, yahut rüyalarını gerçek sanmak korkusu ile, nihayet kaçtı; gördüğü hayallerin müspet olduğunu teyid edecek, yahut bunların boş şeyler olduğunu söyliyecek bir doğru sözlü kimse bulmak istedi.

Hatice'ye koştu. Bu şefkatli eş, onun endişelerine, uzun süren yokluğuna çok üzülüyordu. Muhammed başından geçenleri ona teferruatiyle anlattı. Hatice dinledi, ne cevap vereceğini bilemedi. Fakat farkında olmadan ruh hekimi idi. Muhammed'in endişelerini nasıl giderebileceğini insiyakiyle sezdi, şu çareye baş vurdu: «Dinle, Muhammed, dedi. Ben soyunacağım, sen benim dizime oturacaksın. Eğer sana musallat olan ruh bir iblisse, benim çıplaklığımdan çekinmiyecek; sen onu görmeğe devam edeceksin. Yok, eğer bir melekse, emin ol, gözden kaybolacaktır.»

Hatice soyundu, Muhammed onun dizlerine oturdu. Başını göğsüne yaslar yaslamaz hayal kayboldu. (*)

Sevginin bu hükmünü, az sonra, aklın verdiği hüküm teyid etti.

Muhammed, aziz dostlarından birini, Varaka isimli bir ihtiyarı gördü. Varaka bir hanifti; hakikat peşinde koşan heyecanlı bir adamdı; vatandaşları ona, ahret işlerindeki derin bilgisinden dolayı saygı gösterirlerdi. Muhammed ona, geçirdiği buhranları anlattı, endişelerini anlattı, gördüğü hayalleri anlattı. Varaka:

— Doğrusunu istersen, dedi, seni en büyük melek ziyarete gelmiş. İnsanlar sana inanmıyacaklar, şüphesiz; sana yalancı diyecekler, hakaret edecekler, seni dövecekler. Ama sebat et! Sen bu ümmetin peygamberi olacaksın!

Muhammed'in içi ferahladı. Demek ki ona delilik gibi gözüken şey, insanların en akıllısı nazarında delilik değildi. Gördüğü hayaller cehennemden gelen şeyler değildi. İşittiği ses ilâhî bir sesti.

Bununla beraber ona peygamberliği nasibeden Allahın hidayeti, omuzlarına

[*] BENİ ÖRTÜN... BENİ ÖRTÜN!

Ahmet Cevdet Paşa ise «Kısası Enbiya» da bu sahneyi şöyle anlatır:

Nübüvveti sadık rüyalarla başladı. Altı ay kadar rüyalarında neler gördü ise hepsi aynen çıktı. O sıralarda yalnızlığı, köşelere çekilmeyi severdi. Hıra Dağına gidip oradaki mağarada tenhaca ibadet ederdi. İşte o zaman Cebrail Aleyhisselâm kendisine göründü ve: «İkra bismi rabbike!...» âyeti kerimesini getirdi. İlk bakışta vahyi İlâhînin mehabeti Fahri Âleme korku ve dehşet verdi. Hemen titreyerek Haticenin yanına vardı:

— Beni örtün... Beni örtün!... diye buyurdu.

Hatice, derhal o Hazretin üzerini örttü. O da bir müddet nefes aldıktan ve istirahat buyurduktan sonra olanı biteni Haticeye anlattı.

Hatice, o Hazreti alıp amcazadesi olan meşhur Varakanın yanına gittiler. Keyfiyeti ona anlattılar. Varaka hemen:

— Müjde ya Muhammed... Sen İsa bin Meryemin haber verdiği âhir zaman peygamberisin ve sana görünen melek Hazreti Musaya da gelen Namusu Ekberdir. Keşke genç olup senin davetini ilân edeceğin vakte erişip, kavmin seni Mekkeden çıkaracağı zaman sana yardım etseydim... dedi.

Nebiyyi Mükerrem sallâllahu aleyhi ve sellem hazretleri:

— Ya... Kavmim beni Mekkeden çıkaracak mı?... diye buyurdu.

Varaka:

— Evet... Peygamberlik her kime ihsan buyurulmuşsa kavmi içinden ona düşmanlar çıkmıştır. Seni de kavmin Mekkeden çıkarsa gerektir... dedi.

Bundan sonra vahyi İlâhînin arkası kesildi. Cebrail Aleyhisselâm görünmez oldu. Hazreti Peygamber bundan pek ziyade sıkıldı.

Kısası Enbiya ve Tarihi Hulefa - Cüzü evvel ve sani, sahife 74-75.

insanüstü bir vazife yüklemekte olduğu için bir zaman daha, Cenabı Haktan yeni teşvikler ve bir ilâhî yardım va'di bekledi.

Fakat o zaman Cenabı Hak sustu, münacatlarını işitmez oldu.

Muhammed, ailesinin içine döndükten sonra, hayalleri, şafağın ilk ışıkları altında eriyip dağılan bir rüya gibi, kaybolmuştu. Sesler kesilmişti. Cebrail kaybolmuştu. Muhammed, iç coşkunluklarına mukabele eden fırtınalı bir gök yerine şimdi, her yanda, kendisiyle hiç meşgul olmıyan durgun bir tabiatla karşı karşıya idi.

Muhammed, nihayet, bir nebzecik sezebildiği hakikatlerin hasretiyle yanıp tutuşmağa başladı. Cezbenin en yüksek zirvelerine tırmandıktan sonra hatalarını ve düşüklüğünü ayıpladığı bir hayata dönmüş olduğunu düşündükçe, sonsuz bir hüzne gömüldü. Azar azar, kuvvetten düştü, ölümü tasarladı.

Şehrin yakınında, bir uçurumun kenarında, çok yüksek bir kaya vardı. Bir gün, tek başına, bu kayanın tepesine tırmandı.

Uçuruma doğru eğildi. Ayakları altındaki taşlar yuvarlanmağa başlamıştı ki, kulağına gelen bir ses, kayan ayaklarını durdurdu. Bu ses şöyle haykırıyordu:

— Gün ışığında da, karanlıkta da seni uslu bulmadım mı? Oradan oraya dolaşırken sana rehberlik etmedim mi? Acıktığın zaman seni doyurmadım mı? Allah seni asla terketmiyecektir. Sen onun kelâmının doğruluğunu haber vereceksin!

Ölümle kalım arasında bocaladı. Kendi can evinden, yahut semalardan mukadderatına hükmeden esrarlı kuvvetler ona cevap vermişlerdi. Ölüm onu istemiyordu. Onu yine harekete, mücadeleye atıyor, dünyayı selâmete eriştireceğini bildiği gerçeği ilâna sevkediyordu.

Muhammed yine insanlar arasına döndü.

VI
İLK İRŞATLAR

Fakat Muhammedin ahenkli sesi meydanlarda, dört yol ağızlarında duyuluncaya kadar daha üç sene beklemek icabetti. Bu üç sene içinde, yeni akide, köklerini beldeye yavaş yavaş daldırdı.

Muhammed bunu, seçtiği toprağın bereketsizliğinden korkuyormuş gibi, hasis bir elle ekiyordu, sanki.

İlk müritleri en candan yakınları oldu: Karısı Hatice, amcasının oğlu Ali, kölesi Zeyd. Akidesini evin dışında yaymağa teşebbüs ettiği zamanlar, konuşacağı kimseleri dikkatle seçiyor; bu işi, onlarla gizli gizli konuşarak yapıyordu.

Kendiliğinden müracaat edenlerin hiçbirini geri çevirmiyor, fakat kendisi, yalnız, aklı başında, sağlam seciyeli kimseleri arıyordu. Böylelerini her muhitten seçiyordu. İlk müritleri arasında, eşraftan birkaç kişi vardı. Fakat zanaatçılar, dilenciler, köleler de vardı. Bir banker olan Ebu Bekir'in sohbetine değer verişi onun zenginliğinden değil, azimlilğinden, sebatlılığından, teşkilâtçılık dehasındandı.

Muhammed'e, girişeceği müşkül işlerde yardımcılık edecek, gerekirse onun yerini tutacak bir başkan lâzımdı. Bu kimseleri kendisine bağlamak için, Muhammed ne vaktini, ne gayretini esirgiyor, onları inandırmak için bütün zekâsını ve eski ticaret alışkanlığından kalma ısrarcı girginliğini kullanıyordu.

Nihayet, Kâbe meydanında, halkın karşısına çıkma zamanı geldi.

Bir sınır taşını, basamak edindi. Başı, kendisine devirme ödevi verilen üç yüz putun başları hizasına kadar yükselerek konuştu.

Hitabesi dikkatle incelenerek hazırlanmış, cümleleri şiir dolu idi. Muhammed, hemşerilerinin güzel söze olan meftunluklarını bildiği için, onları hak dinine davet etmeden evvel, teshir etmek istiyordu. Duruyorlar, dinliyorlardı. Muhammed, henüz kimseyi inandırmıyor, yalnız durduruyor, sözlerini dinletiyordu.

Muhammed'i dinliyen bazı kimseler, bir aralık, onun aklından şüphe edilmesine sebeb olan, geçirdiği buhranları hatırladılar. Fakat dinleyicilerinin çoğunluğu nazarında, yakın zamana kadar büyük meclis üyesi bulunan Muhammed, önemli kişiydi. Üstelik sözlerinin kuvveti ve parlaklığı, fikrinin sağlamlığını ve o zamana kadar bilinmiyen yüksek kabiliyetini gösteriyordu.

Gerçi Muhammed'in hitabesinde, yıkıcı mâna verilebilecek bazı fikirler yok değildi. Fakat bu fikirlerden hiç kimse, hattâ, mevcut nizamın muhafazasında en fazla menfaati olan ve Mekke'nin asîller sınıfını teşkil eden Kureyşliler bile alınmadı. Onlara sorulursa, Muhammed artık bir başka âleme, hayalciler, şairler, hanifler âlemine dalmıştı. Halk kalabalıklarına hitab edebilirdi. Sözleri bir kulaktan girer, ötekinden çıkardı.

Fakat Muhammed'in birkaç cümlesi, dinliyenlerden bazı kimselerin dikkatini çekmiş, bunlar, bu cümleleri, gezdikleri yerde tekrarlamağa, yorumlar yapmağa koyulmuştu. «Muhammed'in sözlerini işitmeli, onun aşırı halleri içinde birçok da hakikat payı var» fikri yayılmağa başladı.

Muhammed, hitabelerinde, bütün insanların bir tek Allahın kulu olduğunu, onun kudreti ve merhameti karşısında, hepsinin eşit olduğunu söylüyordu. İnsanlar, hep birlikte, çölde kaybolmuş yolcular gibi, kervan halinde, göğe doğru yükseliyorlardı. Biribirlerine yardım etmeleri, dünya malına düşkünlük göstermemeleri, ihtiyaçlarını azaltmaları, gerekirse, hayatlarını, eski zaman din adamlarının hayatları gibi sadeleştirmeleri icabettiğini söylüyordu. Muhammed, insanı köleleştiren zanaatları, zelil eden sınıf farklarını da ayıplıyordu. Tek selâmet yolu adaletin tatbiki idi, en sıkı kardeşlik esaslarına saygı göstermekti. Kölelerin azad edilmesini söylüyordu. Kendi kölesini azad etmiş, onu evlât edinmişti.

Bazı kimselerin beğendikleri bu yenilikleri bazıları yuhalıyordu. Doğrudan doğruya servetlerinin ve nüfuzlarının temeli hedef tutulan Kureyşliler, o zamana kadar sabırlı davranmışlardı. Fakat direndiler, mukabil gösteriler tertiplediler. Muhammed'i gülünç hale sokmağa teşebbüs edenler oldu, hakkında çirkin ve rezilce dedikodular yaydılar. Aleyhinde hicviyeler yazdırmak için, şair taslaklarına rüşvetler verdiler; yazanlar, bunları halk içinde okudular, alkışlandılar.

(Devamı gelecek sayıda)

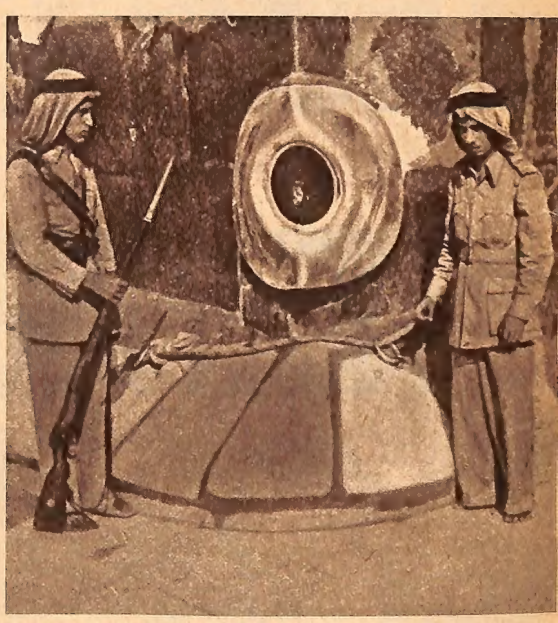

HACERİ ESVED

İslâmiyetten önce Kâbede bulunmakta idi. O zamanlar Kâbedeki kıymetli hâtıralar derin bir kuyunun içinde muhafaza ediliyordu. Fakat bir sene tufan halinde yağan yağmurlar Kâbenin birçok yerlerini harabetmişti. Bundan istifade eden bir hırsız hediyeler kuyusuna girerek çok kıymetli şeyler çalmıştı. Ceza olarak hırsızın elleri kesildi ve Kâbenin de yeniden inşasına başlandı. İşte bu esnada Haceri Esvedin de yerine konulmasına karar verildi. Fakat bu karar Mekke kabileleri arasında âdeta bir fırtına yarattı. Haceri Esvedi kim yerine koyacaktı?... Nihayet büyük bir örtü yapıldı. Haceri Esved bu örtüye kondu. Her kabilenin mümessili örtünün bir ucundan tutarak Haceri Esvedi kaldırdılar ve yerine koydular. Eski kitaplar Haceri Esvedi Hazret-i Âdem'in yeryüzündeki tahtı olarak tasvir ederler. Resimlerden biri Haceri Esvedi yakından, diğeri ise Suudi Arabistanlı muhafızlarla birlikte göstermektedir...

BUNLARIN TÜRKİYEDE OLDUĞUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Biri, Bodrum sahillerinde bulunan M. Ö. IV. yüzyıla ait eşsiz kadın heykeli; öbürü de Nemrut Dağındaki M.Ö. I. yüzyıla ait dev kıral başıdır. Biri tesadüfen bulunmuş, öbürü kazılarla meydana çıkarılmıştır. Memleketimizde pek az duyulmuş bu heykellerden ikisi de arkeoloji dünyasının büyük keşiflerinden sayılmaktadır.

Bodrum Sahilinde Bulunan Eşsiz Kadın Heykeli

Marmaris Yarımadası açıklarında balıkçı ağlarına takılarak meydana çıkan ve dünya tarihçileri, arkeologları ile sanat çevrelerinde büyük akisler uyandıran bronz heykel.

Birkaç sünger avcısı, 9 ağustos 1953 günü seferden, Bodrum yakınındaki Bitez köyüne döndükleri zaman, beraberlerinde bir de kısmen kırık ve beden parçası olmıyan bronz bir heykel getirdiler. Heykel, sünger avcıları Marmaris Yarımadası açıklarında tarama yaparlarken ağlara takılmıştı. Katî takılma yeri bilinmiyordu. Bu yer belki Tekir ile Bozburun arası ve daha ziyade Tekir'e yakın; belki de Bozburun Yarımadası'nın güney-doğu kıyısındaki Arapada civarı idi. Gazetelerimizden biri bu olayı birkaç satırla yayınladı.

Heykelin bulunmasından dört gün sonra İstanbul Üniversitesi Klâsik Filoloji Profesörü İngiliz asıllı Mr. G. E. Bean, heykeli görmek üzere Bitez'e gitti. Heykeli tetkik etti. Fotoğraflarını çekti. Heykelin tam uzunluğu 81 santim, yüz genişliği 17 santim, burun köprücük kemiğinden bir yanağa olan mesafe ise 13 santim idi. Ölçüleri normal bir insanın ölçülerine uyuyordu. Deniz kurtları ve diğer zaman aşınımı sebebiyle bronz satıh kısmen bozulmuştu. Lâkin yüzdeki sakin ve üzüntülü ifade canlılığını muhafaza ediyordu.

Prof. G. E. Bean, çektiği fotoğraflarla heykel hakkındaki tetkiklerini İngiltere'nin en büyük ve en ciddî dergisi «The İllustrated News» a gönderdi. Dergi kısa bir zaman sonra heykelin fotoğraflarını ve Prof. Bean'in tetkiklerini dört tam sahife halinde neşretti. Prof. Bean yazısında «Sünger avcılarının bu buluşu, artistik kazançlarının en hayret vericisidir» diyordu. Çünkü bu tip bronz hey-

KADIN DÜNYASINDAN HABERLER

İki Yüzlü Kedi Mahkemede

Yukarki resimde gördüğünüz genç kadın, geçen harbin en kurnaz casuslarından, «İki yüzlü kedi» takma adiyle tanınmış Madam Carré'dir. Maceralarına ait bir roman mecmuamızda da tefrika edilmiş, bazı hikâyeleri filme bile alınmıştır. Yirmi sene kadar önce Alman gizli teşkilâtından bir çavuşla olan aşkına ait hâtıraların son zamanda İsviçrede neşredilmesi üzerine, çavuş Carré'ye hakaret dâvası açmıştır. Yanda, «Kedi» nin bugünkü çökmüş hali görülüyor.

Nihayet Bir Lolita Bulundu

Vladimir Nabokov'un Lolita isimli meşhur romanı Londra'da Elstree stüdyolarında filme alınmaktadır. Elli yaşındaki bir erkeğin on üç yaşında, çok genç bir kızla olan aşk macerasını canlandırmak için, bu yaşlarda bir aktris bulmak gerekiyordu. Nihayet 14 yaşındaki Sue Lyon, bu işe uygun görüldü. Erkek rolünü James Mason oynuyor. Filmin rejisörlüğünü, «Spartacus» u hazırlıyan Stanley Kubrick yapmaktadır. Resimde Kubrick ve Sue görülmektedir...

kellerin pek azı Ortaçağ'ın taassubundan ve tahribinden kurtulabilmişti. Ancak bu gibi tesadüflerle denizlerden veya Pompei, Herculaneum kalıntılarındaki araştırmalarla elde edilebiliyordu.

Heykele ait fotoğrafların ve bu konu ile ilgili tetkik yazısının dergide çıkması tarihçiler, arkeologlar arasında ve sanat dünyasında büyük akisler uyandırdı. Fotoğraflar kısa zamanda dünyaya yayıldı. Yapılan tetkiklerden, heykelin, Yunan sanatının klâsik devrine ait olduğu ve Milâttan Önce dördüncü yüzyılda yapıldığı neticesine varıldı. Dünyada bir eşi daha yoktu. Birçok kısımlarının kaybolmuş olması kimin tarafından yapılmış olduğunu bulmayı güçleştiriyordu. Umumi kanaat, Brtitish Museum'daki Cnidus'un Demeter'ine benzediği idi. Fakat ondan daha büyüktü. Prof. Ashmole'ün kanaatine göre Milâttan Önce 330 yıllarında yaşamış heykeltıraş Leochares zamanında yapılmıştı.

Zihinlerde beliren bir soru da heykelin o bölgeye nasıl gelmiş olması idi. Gemi ile nakledildiği sırada geminin batmış olması en inandırıcı bir cevap teşkil edecekti. Fakat gemi nereye gidiyordu veya nereden geliyordu? Mütehassısların tetkikleri şöyle bir sonuç verdi:

Milâttan Önce dördüncü yüzyılın ortalarına doğru Karya Kıralı, Mausolus idi. Mausolus, Mylesa eyaletinin içinde bulunan başşehri Karya'yı kıyıya, bir Yunan şehri olan Halicarnassus (Bodrum) a nakletmişti. Kıral, Yunan sanatına ve ziraatine hayrandı. Ölümünden sonra, onun kadar şöhretli karısı Artemisia sanatla ilgisini kesmemiş ve kudretli dört Yunan heykeltıraşını himayesine almıştı. O da Mausolus gibi başşehri, Demeter mezhebinin örnekleri ile tezyin etmek istemişti. Bu sebepten dolayıdır ki, konumuz olan heykelin Bodrum'dan başka bir yere götürülmekte olduğu düşüncesi zayıftır veya zayıf bir ihtimaldir.

İkinci ihtimal, eğer heykel Arapada civarında bulunmuşsa, Rodos Adası'ndan getirilmekte olduğudur. Zira o devirlerde Rodos Adası'nda Lindus, Talysus ve Camirus gibi üç büyük Yunan şehri mevcuttu.

Heykelde göze çarpan bir husus da, başörtüsünün sağ kısmının rüzgârla uçuyormuş gibi duruşudur ki, bu şekil o asırların Yunan sanatına uymamaktadır.

Heykelin bulunduğu bölgede yapılacak araştırmalar sonunda ele geçecek parçalarla hakiki heykeltıraşın bulunacağı muhakkaktır. Eser şimdi İzmir Kültür Park Müzesindedir.

(Bu konudaki malûmat mecmuamıza Osman Öndeş tarafından verilmiştir.)

Nemrut Dağı'ndaki Dev Kıral Başı

Topraklarımızda bulunan az duyulmuş, fakat sanat ve tarih kıymeti büyük olan heykellerden birisi de Nemrut Dağı'ndaki Kommegenes Kıralı Antiochus I (M. Ö. 69-34) in heykelinin başıdır. Antiochus burada muhteşem bir anıt-mâbet inşa ettirerek kendisi ile cetlerinin 3-4 adam büyüklüğündeki heykelleri ile süslemişti. Azameti insanı hayran bırakan bu arkeoloji hârikası eserler Amerikalı arkeologlar tarafından meydana çıkarılmıştır.

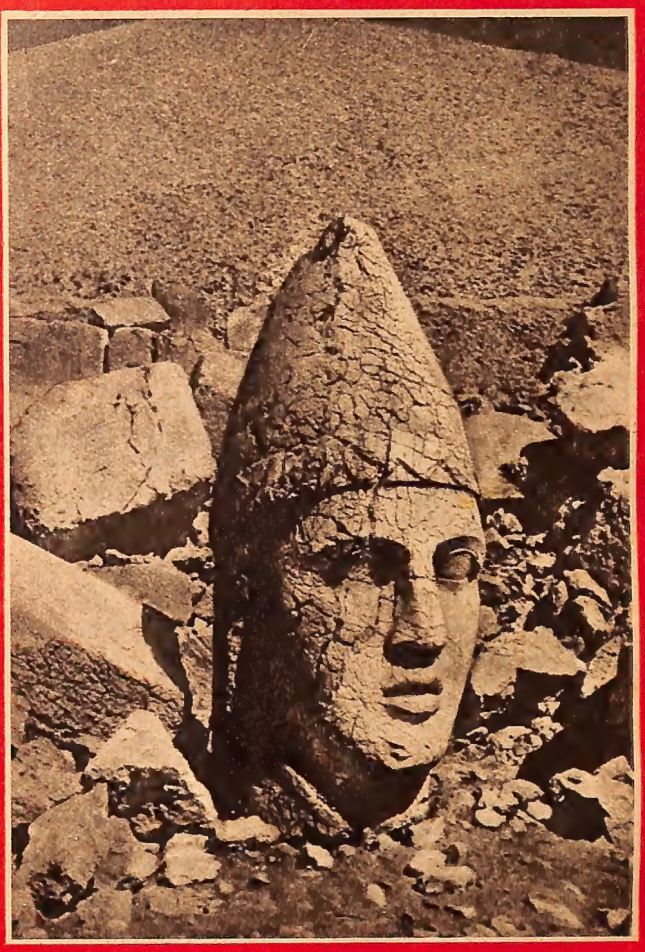

Tehlikeler İçinde

Karadenizin kayalık sahillerinden birinde, genç bir kadın ne olduğunu anlamaya bile vakit bulamadan, yerlere yuvarlandı. Onu düşüren korkunç bir kaplandı. Dişleriyle kadının çıplak kolunu yakalamıştı. Çok geçmeden kaplan bitkin hale gelen kadının yüzüne pençesini attı. Ama netice beklendiği gibi çıkmadı. Deminden beri yaptıkları, hep şakadan ve oyundan ibaretti. Aslında kaplan, Moskova Sirki kaplanlarından biri, kadın da kaplan terbiyecisinin eşi idi. Bu ikisi her sabah denize banyo yapmıya gidiyorlar, yolda da böyle oyunlar yapıyorlardı...

Adı En Çok Geçen Kıraliçe Siyam Kıralının Eşi Sirikit

Siyam Kıraliçesi Sirikit, eşi Kıral Bhumipol, dört çocuğu, yirmi kişilik maiyeti ile birlikte, kış tatillerini geçirmek üzere geçenlerde İsviçrenin Gstaat şehrine gittiler. Kıraliçe burada eşinin yardımı ile ski öğrenmektedir. Her acemi gibi o da kayarken mütemadiyen düşüyor, ama düşerken de usulca yumuşak karların üzerine oturmasını öğrenmiş. Yanda kıraliçeyi, böyle zoraki oturma hallerinden birinde görüyorsunuz. Kıral ve kıraliçe yeni yılı da, aynı şehirdeki Winter Palas salonlarında, herkesle birlikte neşe içinde karşıladılar. Alttaki resim, onları 1960 senesinin son dakikalarında gösteriyor. Amerika ve Avrupada yaptıkları seyahatlerden sonra, Sirikit, aktüalitede adı en çok geçen kıraliçe olmuştur...

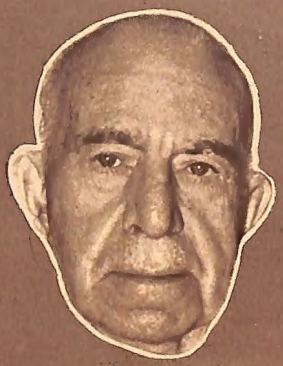

BALIK VE PEYNİRSİZ GEÇEN 85 SENE

Eski Nafia Vekillerinden Behiç Erkin bilinen yemeklerin yüzde doksan beşini ağzına koymaz.

RÖPORTAJ:
ORHAN TAHSİN

FOTOĞRAFLAR:
BEHİÇ ERKİN ALBÜMÜNDEN
VE EROL DERNEK

"İKİ defa sordular yaşımı, nazar değdi. Üçüncüsünden Tanrı korusun!...» diye söze başlıyan adamın gözlerinde yanıp sönen yaşama isteği dolu ışıklar, yaşını gizliyordu.

Üçüncü defa, Tanrının kem nazarlardan koruması dileğiyle, adını, yaşını açıklıyalım:

— Eski Nafia Vekillerinden Behiç Erkin, 85 yaşında...

Behiç Erkin 85 yaşına erişmenin sırrını söylemiyor ama, bunu cümlelerinin arasından kelime kelime çıkarmak mümkün:

— Doğduğum günden beri perhizdeyim, dedi. Yemeklerin yüzde 95 ini yemem. 85 yılı bulan ömrüm boyunca ağzıma bir lokma balık, bir dirhem peynir koymadım. Pırasanın, lâhananın tadını bile bilmem. Bir gün hamur tatlısı yedim, meğer peynir tathsıymış, zehirlendim. Doktor doktor gezdim. Bir doktor: «Sende idiosyncrasie var. Yani, bazı gıdalar vücudunda zehirlenme yapıyor. Şunları şunları yeme» diye, bir lokanta dolusu yemek çeşidi saydı. Bunun için yemediklerimi değil de, yediklerimi sayayım. Pilâv yerim, makarna yerim, et yerim...

Bir sigara yaktı. Ağızlığına taktı. İki nefes çekti, söndürdü:

— 17 yaşında sigaraya alıştım, dedi. Ancak, tiryakiliğimi günde 15 sigaranın üstüne çıkarmadım. Şimdi de 15 sigara içiyorum. Yalnız bir sigarayı üçe bölüyorum. İki nefes çekince, sigaranın üçte biri içilmiş oluyor, söndürüyorum.

İki bölmeli salonun duvarlarında, tarihî fotoğraflar asılıydı. Köşedeki camlı dolabın dört gözüne ise, nişanlar, madalyalar, biblolar, oyuncaklar sıralanmıştı:

— Küçükken oynadığım oyuncakların da, kazandığım madalyalar kadar hâtırası vardır, dedi. Onları da saklıyorum.

Yemek odasına açılan kapının yanına bir çerçeve asılmıştı. Çerçevenin içinde «Behiç Erkin - 8 şubat 1935 - K. Atatürk» yazısı, imzası vardı:

— Erkin soyadını Atatürk verdi bana, dedi. Budapeşte'de sefirdim. Bir gün Atatürk'ün imzasını taşıyan bir yazı geldi. «Sana Erkin soyadını veriyorum. Erkin bağımsız, demek. Hiçbir partiye girmediğin için bu soyadını uygun gördüm» diyordu.

Ayağa kalktı. Çerçevenin asılı olduğu yere yürüdü:

— Atatürk büyük adamdı, dedi. Bir gün bir marşandiz katarı ile Ankaraya gidiyordum. Orman Çiftliği önüne geldiğimiz zaman, Gazi'nin yukarıdan aşağıya doğru yaya olarak indiklerini gördüm. Treni durduttum. Benim bulunduğum vagona geldiler. Daha şapka meselesi ele alınmamıştı. Halbuki Gazi'nin başında elbisesinin renginde bir kasket vardı. «Elbisemi beğendin mi?... Bu elbise bu kasketle giyilir» dedi. Vagondaki masanın üstünde duran birkaç serpuşu gösterdi: «Bunlar ne?» diye sordu. «Demiryolu personeli için bunlardan yaptıracağız. Göstermek için Nafia Vekâletine götürüyorum» dedim. «Bunlara birer güneşlik koydur, öyle götür» emrini verdi. Gazi'nin emirleri yerine getirildi.

Gözleri, salonu çepeçevre süsliyen hâtıralar arasında gezindi. Kitaplığın alt gözünde duran, kahverengi ciltli bir defteri çıkardı. Sahifeler tuğralı, mühürlü, eski yazılı kâğıtlarla doluydu:

— Hâtıralar insanı yaşatır, dedi. Bu, hâtıralarımın ilk sahifesi... Mektep diplomalarım, fermanlar, beratlar, nakdirnameler... Öteki ciltlerde, Demiryolları Umum Müdürlüğüm, Vekilliğim, sefirliğim sırasındaki hâtıralar sakhdır.

Behiç Erkin'in, hâtıralarından özetlediği hayat hikâyesi 1876 yılında başlıyor. İstanbulda doğmuş. 1898 de Harbiyeden teğmen olarak çıkmış. 1901 de 3. Orduya yüzbaşı atanmış. Aynı yıl, başarılarından dolayı, 5 inci rütbe Mecid nişanı almış. 1915 te Ordu Dairesi Başkan Yardımcılığına getirilmiş. Daire Başkanı Alman Albayı Kennengisser'miş. Bu Alman albayı yıllarca sonra yayınladığı hâtıralarında Behiç Erkin'den şöyle söz etmiş: «Behiç Bey çok kıymetli bir zattır. Senelerce Türkiyede devam eden mesaim sırasında en ziyade iftihar ettiğim bir Türk zabitidir. Behiç Bey aynı zamanda iyi bir arkadaştır da. Kedisini yakından tanıyanların muhabbet ve teveccühünü kazan-

HÂTIRALAR ALBÜMÜ — Behiç Erkin çocukluğunda bir prens gibi yaşamıştı. Onu, bir midilli'nin üzerinde görüyorsunuz (yukarıdaki fotoğraf). Yanda ise, Ordu Dairesi Başkan Yardımcısıyken çekilmiş bir fotoğrafı. O yıllarda göğsünde taşıdığı madalyalar, nişanlar, şimdi evinin bir köşesinde camlı bir dolapta, çocukluk, gençlik ve yaşlılık yıllarına ait hâtıralariyle bir arada duruyor...

عصمت پاشا ، بيچ بك — چخ ، چخ .. چخ ، چخ ! ...

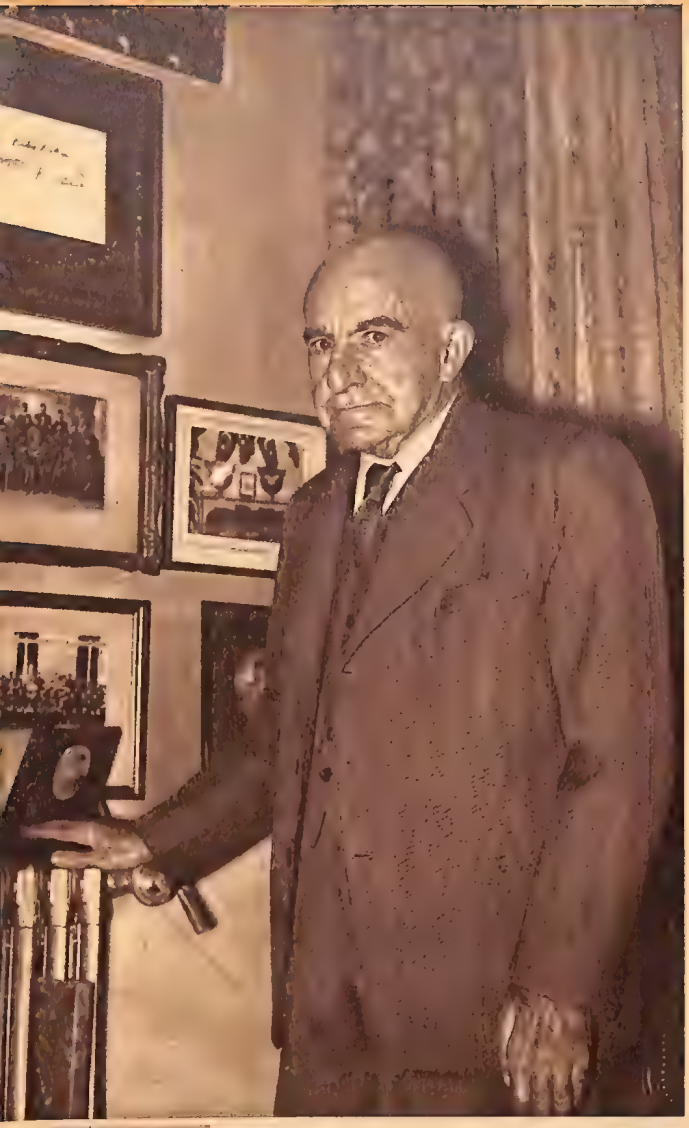

İMZALI KÖŞE **Türk Demiryolculuğunun babası sayılan Behiç Erkin, hâtıralarla dolu evinin bir köşesinde... Duvarda, askerlik fotoğrafları ile Atatürk'ün imzalı bir yazısı var. «Behiç Erkin - 8 şubat 1935 - K. Atatürk» yazılı bulunan bu çerçeve, Behiç Erkin'e, Kemal Atatürk'ün bir armağanı...**

mıştır». Ordu Dairesi Başkan Yardımcılığından ayrıldıktan sonra, 1920 de Ferit Paşa hükümetinin isteği üzerine İngilizler tarafından arandığı için gizlenmiş. Mudanya yolu ile Bursa'ya kaçmış, oradan da Ankara'ya gitmiş. İstanbul hükümetince idama mahkûm edilmiş. 11 temmuz 1920 de Anadolu Demiryolları Umum Müdürlüğüne getirilmiş. 1925 te İstanbul'dan mebus seçilmiş. 1926 da Nafia Vekili olmuş. 1928 de Budapeşte, 1939 da Paris Büyükelçiliğine getirilmiş. 1943 te Çankırı'dan mebus çıkmış.

Behiç Erkin'in başarıları, hâtıraları bir kaç satıra sığdırılamaz. Yalnız, Demiryolculuk günlerinde geçen hâtıraları beş cilt kitabı doldurur. Demiryolu hâtıralarından biri de şu:

— Demiryolları Umum Müdürü olduğum gün Ankara'dan trene bindim. Katar yanlış dizilmişti. Yük vagonları arkaya, yolcu vagonları öne konulmuştu. Eskişehir'e gidince ilgililere yük vagonlarının bundan böyle öne konulmasını emrettim. Netekim sekiz yıllık Umum Müdürlüğüm sırasında bir tek kaza olmadı, bir tek yolcunun bile burnu kanamadı.

Bir sigara daha yaktı:

— Yalan söylemiyeyim, dedi. Yalnız bir yolcunun burnu kanadı. Haydarpaşa'da yolculardan biri burnunu rafa çarpmıştı da...

Yazı masasının üzerine, adına yollanan mektup tomarları dizilmişti:

— Bunlara cevap yazmam lâzım, dedi. Sağ olsun eş-dost arıyor. Sabahları 10,30 da uyanır, jimnastik yaparım. Sonra masamın başına oturur, mektupları cevaplandırırım. 14,00 e doğru öğle yemeği yerim. Açık havada gezerim.

Kitaplığın üstüne baştan başa çocukluk, gençlik fotoğrafları sıralanmıştı:

— Çocukluk, gençlik günlerimi arıyorum, dedi. Prensler gibi yaşadım. Ancak, içkim, kumarım yoktu... Hayatımda üç kadehten çok içki içmedim. Üç kadeh içişim de üç defayı geçmez. İkinci sınıf imtihanını vermiş, İdadi'nin ikinci sınıfından Harbiye'nin birinci sınıfına geçmiştim. Üç kadeh konyak içtim bu başarımın şerefine... Selânik'e Osmanlı Donanması gelmişti. Üç bardak şampanya içtim ziyafette... Bir başka toplantıda da, yine şampanya bardağını üçledim.

Kahverengi ciltli hâtıra albümünü kapadı, kitaplığın alt gözüne, öteki ciltlerin arasına koydu: «Yaşımı iki defa sordular, nazar değdi. Tanrı üçüncüsünden korusun!...» sözünü tekrarladı...

TRENCİLİK OYUNU — 14 ocak 1926 tarihinde Akbaba dergisinde yayınlanan bu karikatürde, zamanın Başvekili İsmet İnönü ile Nafia Vekili Behiç Erkin «trencilik oyunu» oynarken görülüyorlar. Karikatürün lejandında şu sözler var: «İsmet Paşa ve Behiç Bey — Çıh! Çıh! Çıh!...»

Çağımızın en harikulâde icatlarından biri: artık çirkin kadın yok, sadece terkedilmiş kadınlar vardır. Her kadın arzu ettiği kadar genç ve güzel görünebilir, yeter ki yüzüne gereği gibi itina göstersin. Bunun için de pek karışık güzelleştirme metodları tatbikine hiç de hacet yok. Önce cildin esaslı bir şekilde temizlenmesi lâzımdır.

Cildiniz için temiz ve taze hava

Cildin daha iyi nefes alması, hücrelerin daha iyi çalışmasını sağlar. İşte pürüzsüz bir cild için gerekan sihirli formül. En mükemmel neticeyi elde etmek için yüzün SCHERK yüz losyonu ile iyice temizlenmesi lâzımdır. SCHERK yüz losyonu yalnız bütün tozları ve kirleri gidermekle kalmaz, fakat çok güç temizlenen pudra ve krem kalıntılarını da yok eder. SCHERK yüz losyonu mesamelere nüfuz ederek yüzü temizler, ferahlatır ve cildin zaruri ihtiyacı olan nefes alma ve nüfuz kabiliyetini sağlar. SCHERK yüz losyonu ile güzelleşme hususunda yeni bir çağ başlamaktadır.

İŞTE, İNANDIRICI SCHERK TECRÜBESİ

- Yüzünüzü mutadınız veçhile iyice yıkayıp temizleyiniz.
- Sonra bir parça pamuğa biraz SCHERK (Lotion Faciale) yüz losyonu koyunuz ve yüzünüze ovarak sürünüz.
- Pamuk kirlenir, cildiniz tertemiz olur! Yüzünüzde fevkalâde bir rahatlık hissedersiniz.

daha güzel olmak

SCHERK

ile başlar

ÇOCUK DEYİP GEÇMEMELİ...

Çocuk birşeyi seçerken ağzının tadı ve bünyesinin hakiki ihtiyacıyla başbaşadır. ONU, ille ONU ister...

Çok bildikçe çok yanılan bizler şunun bunun tesiri altında istediklerimizi seçmekte küçükler kadar mahir olduğumuzu iddia edebilir miyiz?...

UFA Margarini'ni tadarken yalnız ağzınıza ve midenize kulak veriniz

BOL VİTAMİN,
RAYİHA,
LEZZET ve SAFİYET

Reklâm Moran A-258

UFA Nebâti Margarini
sizleri de ikna edecektir.

UFA'nın kalitesini TURYAĞ Fabrikalarının
35 yıllık mazisi garanti eder...

ŞADİ BEY — Nev'i şahsına mahsus bir insandı bu... Şahsi ve sanatındaki hayatı renkler ve çeşitler içindeydi... Uzun uzun tetkik ve tahlil edilir, tiyatrocu gözüyle tenkidi yapılırsa, konservatuvar talebesine bir ibret dersi olur... «Şadi» asıl adı, «Fikret» müstear ismiydi. İlk sahneye çıktığı zamanlar bu takma isimle yürümüş, meşhur olmıya başladıktan sonra asıl ismini de başına eklemişti... İlânlarda bazan böyle çift isim, bazan da yalnız «Şadi» siyle iktifa ederdi...

Atatürk bana sordu: «Anlatsanıza Vasfi Rıza Bey... Ruşen Eşref sizi nasıl kovmuştu?»

Vasfi Rıza Zobu Hayatından H

Ben Aktör Olan

"KAYSERİ GÜLLERİ» piyesindeki figüran rolüne çıkmıştım ama aktörlüğün öyle kolay kolay erişilir bir sanat olmadığını bir türlü kavrıyamamıştım.

Hattâ aksine!... Kendi kendime acayip acayip birtakım hükümler de vermiştim. Öyle ya herkesin karşısında sahneye çıkmıştım bir kere... Hâzımın iki üç cümlesine kafa da sallamıştım. Mesele kaldı mı artık?... «Küçük dağları ben yarattım!...» demiyordum ama kendime güvenim dehşet!...

Ama kabahat yine bende değil!... Mektepte sınıf arkadaşları, semtte mahalle arkadeşları toplanır, evlerin sofalarında birtakım uydurma piyesler oynardık. Seyirciler de dadılar, bacılar, halalar, teyzeler. Hep birden: «Tu tu tu!... 41 kere maşallah!... Ne istidat!... Ne istidat!...» diye gülmekten kırılırlardı.

Biz bu sofa seyircilerini büyük bir sanat ehli vukufu zannederdik ve takdirleri hemen kabullenirdik. Tabiî bunun da tesiri altındayız. İşte o zamanki çocuk aklımla kendi kendime pek inanmış, bu inanışla da ilk ve son küstahlığımı yapmıştım.

Zamanın büyük komedyeni Şadi Bey, Hisse-i Şayia komedisini prova etmekte idi... Onun şöhretini sağlıyan «Bican Efendi» rolü, bu piyesin en sempatik şahsıdır. Biz talebeler de prova sahnesinin karşısına sıralanarak onu seyrederdik. O yaşta bu tarz rollere pek meyyaldim... Şadi Beyi bir iki seyrettim... Kolaylıkla konuşur hali; yaptığı işin zorluk istemiyen bir şey olduğunu «Bican Efendi» yi benim de pekâlâ oynıyabileceğimi bana inandırdı. Vakaa, yanımdakilere bir şey söyleyecek kadar cesaret gösteremedim ama; Şadi Beyden daha iyisini bile yapabileceğimi kendi kendime düşünmek gafletine kapıldım. Ertesi sene uğrıyacağım fiyaskoya kadar bu küstahça düşünce ile kendimi pâyelendirdim durdum...

HÂZIM MUVAFFAK OLDU

Mektebe girdiğimin ikinci senesiydi. Bugünün Galip Arcan'ı olan Aktör İsmail Galip Bey, Fransızcadan «Bora» ismiyle bir dram adapte etmişti. Devrin iki büyük sanatkârı Eliza Binemeciyan'la, Raşit Rıza, piyesin başrollerini oynıyacaklardı. İlk defa bana da «lâkırdılı» bir rol düşecekti. Yazdım. Ezberledim. Prova ettim. Söyliyeceğim en uzun söz: «Galiba

TEPEBAŞINDA İLK SENE — Belki böyle feslerle, çarşaflarla tanımanız güç olacak. Onun için takdim edelim. Sağdan itibaren: Rıza Fazıl, Muvahhit, Vasfi Rıza Zobu... Oturan üç hanım, sağdan: Mina Müzeyyen, Aznif Mınakyan, Bedia Muvahhit... Arkada ayaktakiler, sağdan: Raşit Rıza, Hülya, Adil, Cemile, Şaziye Moral ve Mahmut Moralı.

âyeler Anlatıyor

yacağım

Beyefendi sokağa çıkacaklar!» dan ibaretti. Üçüncü perdede, Raşit Rızanın uşağı idi bu rol. O, zili çalacak. Ben içeri gireceğim. «Bana fesimle bastonumu getir!» diyecek. «Peki!» deyip dışarı çıkacağım... Biraz sonra fes ve bastonla tekrar geleceğim... O zaman Raşit, hazırlamış olduğu mektubu bana vererek: «Bunu postaya ver» diyecek ve fesiyle bastonunu alırken, ben de; günlerden beri ezberleyip çalıştığım uzun tiradıma (!) başlıyacaktım. «Galiba Beyefendi sokağa çıkacaklar!» diyecektim... Dedim, demedim; seyirciler arasında bir gülüşmedir oldu!

O devirde temsiller, perşembe günü gündüz kadınlara, gece de erkeklere verilirdi. Gülüşmeler, bu gündüz temsilinde, kadın seyircilerle dolu olan parterden gelmişti!...

Oynanmakta olan piyes «melodram» gibi bir şeydi. Üçüncü perde, vakanın en acıklı bir yeriydi. Seyircilerin ağlamakli olacakları bir anda bu gülüşmelerin fecaatini ben idrakten âcizdim ama, Raşit Rızanın o anda bana bakışları, hiç de provalarda alışık olduğum mânada değildi...

Oyun bittikten sonra, karşımda piyesin mütercimi Galip'i gördüm. Acı haber getiren bir dost hali vardı. Bana fısıldar gibi bir sesle:

— Kardeşim, sen akşama zahmet etme!... İdare heyeti âzaları, gece oyununda bu rolü benim oynamamı istiyorlar! dedi...

Şu beş kelimelik cümlede ben ne haltlar etmiştim acaba?... Nasıl söylemiş, ne falsolu sesler çıkarmıştım ki, oyunu seyreden idare heyeti âzaları, benim için «vazifeden tart» kararı almışlardı?...

Halbuki, bu piyesten evvel, «Uçurum» piyesi oynanmıştı. Şadi Bey bu eserde «Otelci Rifat Efendi» rolünü oynardı. Ne sebeple ise o sene, o rolü oynamak istemedi, hastalık falan bahane etti. İdare heyetine dayatarak da kabul ettirdi. Çaresiz kalan idare, bu «Rifat Efendi» yi Hâzım'a vermek mecburiyetinde kalmıştı. O da, bu rolü iyi oynadı ve beğenildi. Böylece, Şadinin hastalanması, Hâzım'ın göze girmesine sebep olmuştu. Bu ilk tecrübe ile Hâzım kendine bir yer edinmiş; ben zavallı fakirse yerimden olmuş; ümidimi kaybetmiştim...

O gün, bugündür, başkasında gördüğüm bir rolü: «Ben daha iyi oynarım» düşüncesine kapılmaktan Allah beni korudu. Bican Efendi rolünde Şadi Beye yan bakmak bana iyi bir «Sanat ahlâkı» dersi verdi...

O akşam eve döndüğüm zaman kati kararımı vermiştim: «Aktör olamıyacağım!» Çok güç bir işti bu. Göründüğü gibi kolaylıkla elde edilecek bir meslek değildi. Anlamıştım ki ben hayata aktör olarak değil; başka bir sıfatla girebilecektim...

Fakat tiyatroyu da pek seviyordum... Ne olursam olayım; ama bir şey olunca ya kadar da «Darülbedayi» i bırakmıyacaktım. Derslere devam ederek; hevesimi kaabil olduğu kadar bununla tatmin etmeğe kanaat edecektim...

SINIFTAN DA KOVULDUM...

Alman mektebinde, vakaa dersler öğleden evveldi... Ama bu, Almanca tedrisat içindi. Haftada 2 gün de öğleden sonra Türkçe... Türkçede iki ayrı sınıf vardı... İyi derecede olanların hocası Rüşen Eşref (Ünaydın) Beydi... Ben bu sınıfın talebesiydim. Bir aşağı sınıfa da Tahsin Bey isminde bir öğretmen ders gösteriyordu.

Bu Türkçe dersleri yüzünden, haftada iki gün Darülbedayi'e gidememekte idim. Orada Rıza Tevfik Beyin İnşaat dersi, Salih Fuat Beyin Tarih-i Temaşa, Yahya Kemal Beyin Edebiyat-ı Osmaniye derslerini pek severdim. Hele provaların seyrini kaçırmayı büsbütün ziyan sayıyordum... Alt sınıfın hocası Tahsin Beyi, derdimi açacak kadar kendime yakın bulmuş olacağım ki, Ruşen Eşref Beyin dersleri yüzünden, Darülbedayi'e devamımın sekteye uğradığını söylemiş, çaresi için akıl danışmıştım...

— Bir yolunu bulur, kaydını benim sınıfa naklettirirsen, ben sana izin veririm. Derse gelmez, Darülbedayi'e gidersin... demişti.

İyi ama, ne bahane ile yapabilirdim bu işi?... Mektebe girerken şahadetname, tasdikname, ehliyetname... hulâsa senet sepet ne varsa benden alıp dosyama koymuşlar, Türkçeden sınıfımı da ona göre tâyin etmişlerdi... Şimdi kalkıp da: «Ben size yalan söyledim, yanlış evrak gösterdim. Ben bir sınıf aşağılık talebeyim!» diyemezdim ya...

Yegâne çare kendimi sınıftan kovdurmaktı!... Öyle bir şey yapmalıydım ki, Ruşen Eşref Bey: «Ben bu talebeyi sınıfımda istemem» demeli ve mektep idaresi de çaresiz beni Tahsin Beyin sınıfına vermeliydi!...

Neler yaptığımı, o sakin ve terbiyeli insanı nasıl çileden çıkardığımı şimdi pek toparlıyamıyorum ama; bilmem kaçıncı derste nihayet Ruşen Beyin tahammülü de sona erdi. O günü ders saatinin ortasında bana kapıyı gösterip: «Çıkın dışarı ve bir daha da bu sınıfa gelmeyin!» dedi... Ben dersten çıktıktan sonra o, meseleyi idareye bildirecekti... Ben de sınıfın kapısından fırlar fırlamaz Tahsin Beye müjdeyi yetiştirdim...

Birinci Umumi Harb bitti. Mütareke oldu. Ruşen Bey Anadoluya geçti... Zafer kazanıldıktan, seneler geçtikten sonra eski hocama cemiyetlerde, hattâ Atatürk'ün yanında tesadüf eder, dereden tepeden konuştuğumuz olurdu da, bana bu vakadan bahsetmeyişini, tanıyamadığına hamlederdim. Meğer kendimi kovduruşumun sebebini bilmezmiş de, bu geçmiş vakadan dolayı beni mahçup etmemek için lâfını açmazmış...

Londrada sefir bulunduğu zamanlarda, sefarette kendisini ziyarete gittiğim, pek eğlenceli şeyler konuşup çok güldüğümüz bir gün, matrut talebesi olduğumu, beni tanıyamadığını söyler söylemez: «Aman kurtardın beni bu sıkıntıdan! Mahçup olmıyasın diye bir türlü söyliyemezdim... Nasıl tanımam a Vasfi Rıza!... Sen benim, hocalık hayatımda, sınıftan tardettiğim ilk ve son talebemdin!» diye ferahladı.

Tahsin Beyle anlaşıp böyle bir plân tertip ettiğimi söylediğim zaman, nezaket ve zarafetini takınıp: «Vah vah... Keşke o vakit bana söyleseydin de, Darülbedayi'e devamına ben yardım edip, o şerefi ben kazansaydım.» iltifatında bulundu. Ayrıca, vaka pek hoşuna gitmiş olacak ki, Atatürk'e kadar bunu duyurmuş... O büyük adamın neşeli bir gecesiydi... Sofranın karşı tarafında oturan Ruşen Eşref Beyi göstererek: «Vasfi Rıza Bey, sefir-i kebirimiz nasıl tardetmişti sınıftan sizi?...» diye takılmış, tafsilâtı ve tasviratiyle anlattırmışlardı bana.

GÖLGESİNİ SATAN ADAM

YAZAN: ADELBERT VON CHAMISSO — ÇEVİREN: SADUN ALTUNA 11

ŞEYTANDAN sonra lânetlemek sırası anlaşılan insanlara gelmişti. Kimseyi gözüm görmek istemiyordu. Âdî bir hırsız gibi kuytu, kimsiz, kimsesiz yerleri kollamak suretiyle yoluma devam ediyordum. Bir karış gün ışığı bile bana ürperti veriyordu. Akşamları köhne köy hanlarında konaklıyor, ertesi sabah kabakuşlukta yoluma devam ediyordum.

Param tükenmeğe başlamıştı. Boğaz tokluğuna da olsa artık çalışmam gerekiyordu. Kendime bu durumda en uygun iş olarak maden ameleliğini yakıştırdım. Çünkü yeraltında kimse kusurumu anlıyamıyacak, sonra da pazu gücüne dayanan bu yıpratıcı iş sayesinde beynimi bir kurt gibi kemiren kötü düşüncelerden biraz olsun sıyrılabilecektim.

Dağ - bayır demeden tabana kuvvet yürürken ayaklarıma çakıllar, dikenler batmağa başladı. Öyle ya, giymiş olduğum pabuçlar başıboş bir serseri için değil, zarif Kont Peter'e göre yapılmıştı. Kaldırıp bakınca kenarlarından boylu boyunca yırtılmış olduklarını gördüm. Tezelden bir çift dayanıklı çizme almam gerekiyordu. O gece kaldığım köyün pazar yerine ertesi sabah uğradım. Panayır olduğu için köy meydanına çeşitli barakalar, salıncaklar kurulmuştu. İşportalarda çeşitli eşya satılıyordu. Bunlardan birine usulca yaklaştım. Eski, yeni her çeşit ayakkabı, çizme, terlik, nalın tezgâha dizilmişti. Gıcır gıcır bir çift çizmeyi gözüme kestirdim. Sarışın, güleryüzlü satıcı çocukla pazarlığa giriştim, ama uyuşamadık. Çünkü oldukça pahalı idi. Bunun üzerine bana bir çift kullanılmış çizme gösterdi. Bunlar hem ucuz, hem de sağlamdı. Parayı verdim, çizmeleri aldım. Çocuk, yolumun açık olması, çizmelerin bana uğur getirmesi dileğinde bulundu. Teşekkür ettim, hemen oracıkta ayağıma geçirdim ve bir solukta kuzey kapısından köyü terkettim.

Aklım, fikrim güneş batmadan ulaşmayı umduğum maden ocağında idi. Kendimi nasıl tanıtmam gerektiğini kendi kendime düşünüyordum. Ne olduğu belirsiz bir serseriye sorgu sual etmeden iş vermek kolay değildi ya.

Dalgınlıktan bastığım yerlere dikkat bile etmiyordum. Daha iki yüz adım atmamıştım ki, ulu çamlarla kaplı, balta değmemiş bir ormanda bulunduğumu gördüm. Birkaç adım sonra da sarp kayalıklı bir bölgeye geldim. Etrafımda tek ot yoktu. Kayaların arasında yer yer buzullar, parça parça karlar vardı. Korkunç bir ayaz bir anda bütün vücudumu sardı.

Dönüp baktım, orman ortadan kaybolmuştu. Biraz daha yürüyünce kendimi gözün alabildiğine uzanan bir buz deryasının ortasında buldum. Çevremde bir ölüm sessizliği hüküm sürüyordu. Kalın bir sis tabakası içinde güneşin kana bulanmış gibi kıpkızıl renkte durduğunu gördüm. Soğuk dayanılmaz bir hal almıştı. Donmamak için adımlarımı sıklaştırdım. Kulağıma derinden, dalgaların sahile vurmasından doğan sesler geldi. Çok geçmeden buz denizinin kıyısına varmıştım. Benden ürken bir fok balığı sürüsü sulara dalarak gözden kayboldu. Kıyı kıyı yoluma devam ettim. Tekrar çıplak kayalıklardan, ıssız yaylalardan, tarlalardan, meşe ve çam ormanlarından geçtim. Birkaç dakika içinde hava ısındı, bu defa buram buram terlemeğe başladım. Etrafıma bakınca, bir pirinç tarlasında bulunduğumu anladım. Az ötedeki dut ağacının gölgesine otururak biraz dinlendim. Saatime baktım. Çizmeleri alalı on beş dakika bile olmamıştı. Rüya görmüş olduğumu sandım. Fakat dilimi ısırınca sancıdan beynim zonkladı. Demek gerçekti. Gözlerimi kapıyarak zihnimi toparlamağa çalıştım, ama birden tek heceli garip seslerle kendime geliverdim. Karşımda iki Çinli duruyor; büyük bir hürmetle yerlere kadar eğilerek beni selâmlıyorlardı. Hemen ayağa kalkarak iki adım geri çekildim. Bir anda iki Çinli ile pirinç tarlası gözden kayboldu. Şimdi bambaşka bir dekor içindeydim. Misk gibi kokan bir ormanın ortasında bulunuyordum. Çevremdeki ağaçlardan, otlardan Güneydoğu Asyada bulunduğumu anladım. Gözüme kestirdiğim bu bitkilerden birine doğru büyükçe bir adım atınca kendimi tekrar bambaşka bir yerde buldum. Artık işin püf noktasını öğrenmeğe başlamıştım. Adımlarımı tıpkı acemî bir erin ilk talim günlerinde yapmak zorunda olduğu gibi ayarlamam gerekiyordu. Ağır ağır, temkinli bir tarzda yürümeğe başladım. Önümde durmadan yepyeni dünyalar açılıyor, sihirli ülkeler, heybetli dağlar, ıssız ovalar, daimî baharın hüküm sürdüğü diyarlar, engin kum çölleri, ot bitmez, kervan geçmez stepler, uçsuz bucaksız buz deryaları, hayretten faltaşına dönmüş bakışlarım arasında, halı gibi ayaklarımın dibine seriliyordu. Artık şüphem kalmamıştı. Kelepir pabuç niyetine bilmiyerek kendime, beni diyar diyar dolaştıran bir çift sihirli çizme almıştım.

X

Allahın büyüklüğüne bir defa daha inandım. Kâinatın ulu yaratıcısı teselli bulmam için bütün dünyayı önüme bir bahçe gibi sermiş; «içinde dilediğin gibi dolaş» demişti.

Döktüğüm sevinç göz yaşları görülecek şeydi. Çılgınca haykırmağa, şarkı söyleyip, dansetmeğe başladım. Artık dünya benimdi, dilediğim gibi içinde gezecek, tozacak, en güzel çiçekleri koklıyacak, en nâdide meyvaları koparıp yiyecektim. Tek kelime ile; bütün dünya nimetleri benim olacaktı.

Bir süre yatıp dinlendikten sonra ayağa kalktım, vatan olarak seçeceğim tabiat parçasını aramağa koyuldum. Dünyanın damı Tibet'te bulunuyordum. Birkaç saat önce doğuşunu seyrettiğim güneş burada batmak üzereydi. Doğudan batıya doğru Asya kıtasında yürümeğe, dolayısiyle de güneşi kovalamağa başladım. Çok geçmeden Afrikaya varmıştım. Bu kıtayı da meraklı gözlerle karış karış dolaştıktan sonra Mısır topraklarına girdim. Ehramlara, tapınaklara hayran kaldım. Yüz kapılı Tep şehri yakınlarındaki çölde, bir zamanlar Hıristiyanlara barınak vazifesi gören ünlü mağaralarla karşılaştım. İçimden gelen bir ses bana o anda: «İşte evin burası olacak» dedi.

Bu mağaralardan birini gözüme kestirdim. Çakalların, bilhassa insanların kolay kolay keşfedemiyeceği kadar gizli, kuytu bir yerdi. Üstelik de oldukça geniş ve ferahtı.

Evimi peyledikten sonra tekrar yola koyuldum. Avrupaya geçtim. Güney ve Kuzey bölgelerine şöyle bir göz attım, ama aşağı yukarı bildiğim yerler olduğu için buralarda pek eğlenmeden Kuzey Asya'ya saptım. Oradan, Kuzey buzulları, Grönland yoluyla ver elini Amerika...

Bu kıtanın hem Kuzey, hem de Güney bölgelerinde dolaştım. Güney bir müddettir kara kışın içinde bulunduğu için, üşütmekten korkarak, çarçabuk Kuzeye döndüm. Yorgunluktan dizlerimin bağı çözülmüştü. Gece de bastırmıştı. Sabah olmasını bekledim. Doğu yönünde tan yeri ağarmağa başlayınca yolculuğuma devam ettim. Amerikanın batı kıyıları boyunca uzanan sıra dağlarını arşınladım. Küremizin en garip tabiat parçalarından biri olan bu dağ silsilesinde tepeden tepeye bir dağ keçisi gibi maharetle sıçrıyarak yürüyordum. Nefes nefese Elias Dağı'na ulaştım. Oradan da Bering Boğazı yoluyla Asyaya geçtim. Bu defa bu kıtanın doğu bölgelerini tetkike koyuldum. Bu girintili, çıkıntılı sahil, manzara bakımından çok ilgi çekici idi. Kıyıya yakın olan ve sihirli çizmelerimle kolayca ulaşabileceğim bir ada arıyordum. Malakka Yarımadasından, Sumatra, Cava, Bali ve Lombok'a geçtim. Çok tehlikeli olmakla beraber niyetim buradan Borneo ile civardaki öbür takım adalarına sıçramaktı. Ama kayalıklarda ayağım kayıp da denize düştüm mü yandım demekti. Okyanusun korkunç derinliklerinde adını bile bilmediğim deniz canavarlarına yem olmak korkunç bir şey olmaliydı. Bu düşünce ile ister istemez bu teşebbüsten vazgeçtim.

Lombok'un en yüksek tepesine otururak dövünmeğe başladım. Demek ki benim için bile dünya sınırlanmıştı.

Oysa bu adalara gitmeyi ne kadar isterdim. Çünkü güneş anamız küremize hayatiyet veren ışınlarını serperken, bu bölgeyi bilhassa kollamış, yani buradaki bitki ve hayvanlara açıkça iltimas etmişti. İşte bu tabiat harikalarını yakından görmek için can atıyordum. Ama dediğim gibi dünyamızın bu parçası benim için «Yasak Bölge» idi.

(Devamı gelecek sayıda)

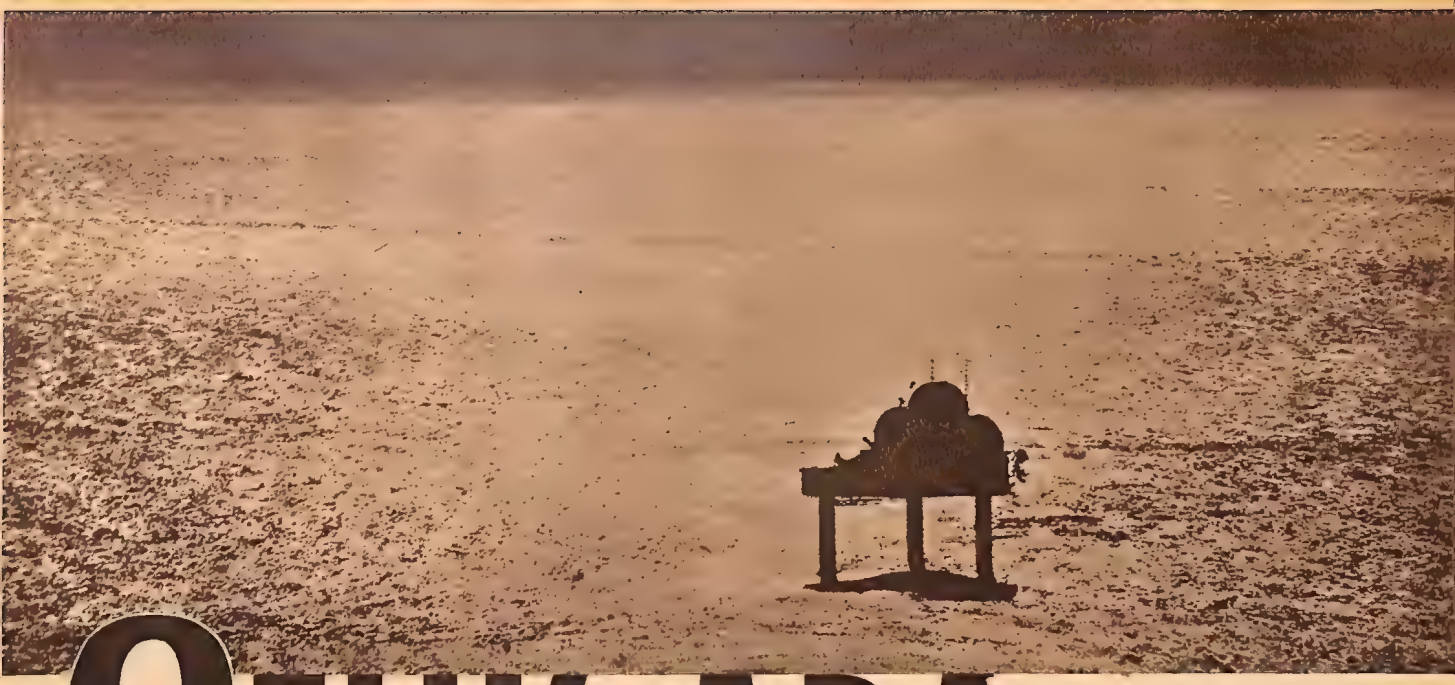

ÇELİK ADA

Kuzey Amerika sahillerinden denize doğru açılacak olursanız, yeşil okyanus sularında pırıl pırıl parlıyan bir çelik yığını gözünüze çarpar. Bu, yeryüzünde insan yapısı tek adadır. Adanın hikâyesini aşağıdaki yazıdan öğreneceksiniz.

28 yıl kadar önce, Charles Boyer, Jean Murat ve Danièle Parola'nın oynadıkları çok ilgi çekici bir film, «Çelik Ada» adı altında memleketimizde de gösterilmişti. Filmin ilgi çeken tarafı, konuda bazı fantastik buluşların yer alması idi. Atlantiği aşacak uçakların engin deniz ortasında yakıt ikmali yapmaları ve mola vermeleri için suni bir çelik ada kuruluyor, konu bu ada etrafında cereyan ediyordu. O zamana göre hayalden ve tasavvurdan ibaret görünen bu fikir bugün gerçekleşmiş bulunmaktadır. Amerikanın Atlantik sahillerinden 160 km. uzakta üç uzun ayak üzerine oturtulmuş bulunan bir çelik ada, muazzam radar cihazlariyle donatılmış bir haber verme merkezidir. New York şehrine yapılacak hava hücumlarını böylece, şehrin kendi radarlarından bir dakika önce haber almak kabildir. Bu bir dakikanın çok büyük önemi vardır. Bu önemli dakikayı kazanmak uğruna, bu suni adada her biri kıymetli birer teknik uzman olan tam 60 kişi devamlı vazife görüyor. Tamamen askerî bir tesis olan adanın personeli de çeşitli rütbede askerlerden derlenmiştir. Adanın dışarı ile irtibatı büyük helikopterler vasıtasiyle olur. Ama helikopterin devamlı şekilde ada üzerinde durması biraz tehlikelidir. O sularda âni olarak çıkan fırtınalar birkaç saniye içinde helikopteri parçalıyabilir. Adanın bir uçtan bir uca genişliği 45 metredir. Üzerinde kubbe şeklinde üç büyük radar bölmesi vardır. Burada yaşıyanlar devamlı tehlike içindedirler. Bir kere her an çıkabilecek şiddetli kasırgalara karşı adanın mukavemet edip edemiyeceği endişesi, sulara gömüleceği korkusu, ada sakinlerinin sinirlerini bozmaktadır. Bu fikirden kurtulmak için personel daima bir işle meşgul tutulmakta, boş bırakılmamaktadır. Bundan başka çok kuvvetli radar ışınları, belirli bir uzaklıktan sonra zararlı olmamakla beraber, çok yakında olan canlılar için öldürücüdür. Bu sebeple, cihazlar çalışırken radar bölmelerinde durmak tehlikelidir. Burada yaşıyanlar, istirahat zamanlarında bile bir şeyle meşgul olurlar. İçki yasaktır. Sinema, bar gibi eğlence yerlerinden de mahrumdurlar. Eşlerinden, çocuklarından uzakta bulunan bu insanlar ancak akşam saat 19 - 21 arası yakınlariyle telefon konuşması yapabilirler. Koca New York şehri, işte bu çelik ada üzerinde mahsur yaşıyan 60 fedakâr insan sayesinde emniyetle yaşar ve rahat uyku uyur.

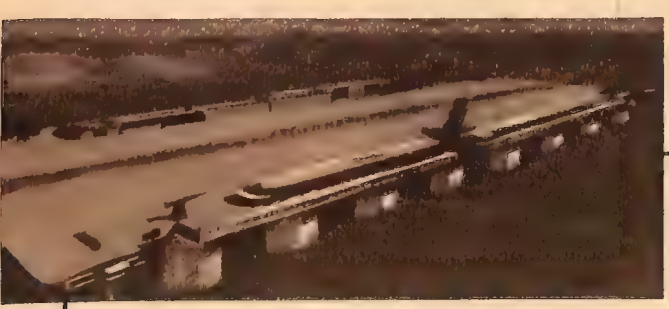

HAYAL VE HAKİKAT

Yukarıda 28 yıl önce çevrilmiş bir filme konu teşkil eden çelik adanın maketini görüyorsunuz. O vakit hayali görünen bu fikir, aradan çok uzun zaman geçmediği halde tamamen gerçekleşmiştir. Yandaki resim Amerikalıların son zamanlarda Atlantik sahilinde kurdukları 3 numaralı radar adasının hakiki fotoğrafıdır.

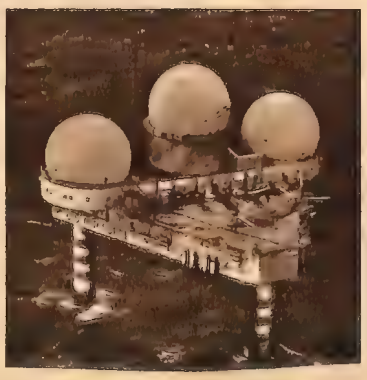

Adada her şey sunidir. Akşam yürüyüşü niyetine ancak yerinde sayan bir bisiklet turuna çıkmakla yetinmek lâzımdır.

Her dakika uçsuz bucaksız denizi görerek sinirlerin bozulmaması için pencereler böyle güzel manzaralarla kaplıdır...

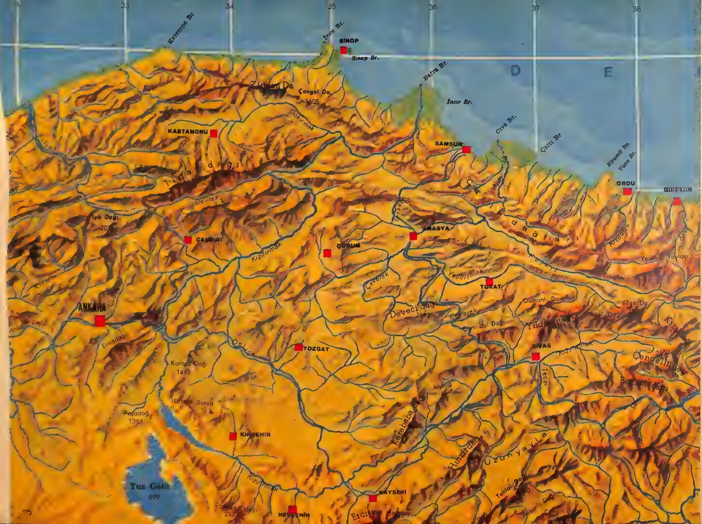
33
34
35
36
37
38
Kerempe Br
İnce Br.
SİNOP
Sinop Br.
Batra Br.
D
E
Çangal Da.
1605
İncir Br.
Gökırmak
KASTAMONU
Civa Br.
SAMSUN
Çaltı Br
Kiremit Br.
Yona Br.
ORDU
Devrez
AMASYA
ÇANKIRI
ÇORUM
Kızılırmak
Yeşilırmak
TOKAT
Çekerek
Deveci dağı
Dumanlı Da.
Köse Da.
Çamlıbel Dağı
ANKARA
Elmadağı
YOZGAT
SİVAS
Çengelli dağ
Karaca Dağı
1497
Akdağ
Hirfanlı Barajı
Peşadoğ
1351
KIRŞEHİR
Karababa
Hınzırdağ
Uzunyayla
Tuz Gölü
899
Kızılırmak
KAYSERİ
NEVŞEHİR
Erciyes dağı

Hasan Da.
Melendiz Dağı
NİĞDE
Elma Da.
KONYA
Karacadağ
Karadağ
Çarşamba
Medetsiz Da.
Bolkar dağları
Aladağ
Yenice
Göksu
Engizek Da.
Ahır Dağı
MARAŞ
ADIYAM
Karadağ
Seyhan Barajı
ADANA
İÇEL
Seyhan
Ceyhan
Delt Br.
Karataş Br.
İskenderun Kör.
Hınzır Br.
Amik G.
Amikovası
Asi
GAZİANTEP
Nizipovası
HALEP
Sebha Gölü
İncekum Br.
Anamur Br.
Basit Br.
İbnihani Br.
Ayandria Br.
LAZKİYE
Girne
Beşparmak Da.
LEFKOŞA
Magosa
KIBRIS
İskele
Povraz Br.
Leymuson
Kedi Br.
HAMA
HUMUS
SURİ

34
35
36
37
38
Kerempe Br.
İnce Br.
SİNOP
Sinop Br.
Çangal Da.
1605
Batra Br.
D
E
İncir Br.
KASTAMONU
SAMSUN
Civa Br.
Çaltı Br.
Kiremit Br.
Yona Br.
ORDU
GİRESUN
Gökırmak
Devrez
Işık Dağı
ÇANKIRI
AMASYA
ÇORUM
Kızılırmak
Yeşilırmak
TOKAT
Çekerek
Deveci dağı
Dumanlı Da.
Köse Da.
Çamlıbel Dağı
ANKARA
Elmadağı
YOZGAT
Delice
SİVAS
Kızılırmak
Cengelli dağ
Karaca Dağı
1497
Hirfanlı Barajı
Paşadağ
1351
Akdağ
KIRŞEHİR
Karababa dağ
Hınzırdağ
Uzun yayla
Tuz Gölü
899
Kızılırmak
KAYSERİ
Tahtalı Dağ
Erciyes dağı
NEVŞEHİR
2133
Hasan Da.
Melendiz Dağı
NİĞDE
Elma Da.
KONYA
o v a s ı
Karacadağ
Aladağ
Göksu
Engizek Da.
ADIYAMAN
Ahır Dağı
MARAŞ
Karadağ
Çarşembe
Medetsiz Da.
Bolkar dağları
Seyhan Barajı
Karadağ
GAZİANTEP
ADANA
İÇEL
Seyhan
Ceyhan
Nizip ovası
Deli Br.
Karataş Br.
İskenderun Kör.
Amik G.
Hınzır Br.
HATAY
Amik ovası
Asi
HALEP
Göksu
İncekum Br.
Anamur Br.
Sebha Gölü
Ranlı Br.
İbnihani Br.
LAZKİYE
Avandria Br.
R
U
S
Kormacit Br.
Girne
Beşparmak Da.
LEFKOŞA
Mağosa
K I B R I S
İskele
Povraz Br.
HAMA
HUMUS

1961'İN GÜZEL ÇOCUKLARI

Hüseyin ve Zeycan Peker — Ergani

S. Çivi — Ankara

Olcay Palanlı — Bakırköy

Ayşe Kozan — İstanbul

R. Soylu — Ankara

A. Zeyrek kızı — Kâğıthane

A. Timurlenkoğlu — Bilecik

"1961'in Güzel Çocukları„ müsabakasına resim gönderen anne ve babalardan ricamız

1 — Gönderilen her resmi sıraya koyarak basmak istediğimiz için kartpostal veya yarım kartpostal ebadında, net çekilmiş, baskıya elverişli resim gönderiniz.
2 — Mevzu çocuk olduğuna göre en fazla ilkokul çağındaki yavrunuzun yalnız çekilmiş, grup içinde olmıyan resmini seçiniz.
3 — Resimlerin arkasına çocuğun adını, soyadını, bulunduğu şehri yazınız.
4 — Resimleri: «Hayat Mecmuası Çocuk Müsabakasına, Türbedar Sokak No. 22, Türbe - İstanbul» adresine gönderiniz.
Gönderilen resimlerin geri istenmemesini kıymetli okuyucularımızdan ayrıca rica ederiz.

Hayat ANSİKLOPEDİSİ

Hayat ANSİKLOPEDİSİ

Hayat ANSİKLOPEDİSİ

1 Şubatta Çıkıyor

DEHŞET PERDESİ

14

YAZAN:
DENNIS WHEATLEY

ÇEVİREN:
ADNAN ERİM

NICHOLAS hayretle ihtiyarları süzüyor, kim olduklarını çıkarmak için hâfızasını zorluyordu.

Birdenbire hatırlar gibi oldu. İhtiyar adam, amcası Frantisek idi herhalde. Kadın, teyzesi Anka. Öteki de, kızları Ludmila! Ama ne kadar değişmişler, ne kadar bozulmuşlardı! Neden böyle olmuşlardı? Yüzlerine ıstıraplı bir ifade çökmüştü. Hesapça elli yaşlarında olmaları lâzımdı. Yetmiş gibi görünüyorlardı. Üzerlerindeki elbiseler de ne kadar eski püsküydü. Amcasının pantolonu yamalı, teyzesinin ayakkabıları üzerlerinden dikişliydi. Vaziyetlerinin gayet iyi olması lâzımdı. Şehrin göbeğinde birkaç katlı evleri vardı. Amcası bir cam fabrikasının sahibiydi. Nasıl oluyor da bu vaziyette bulunuyorlardı?!...

İhtiyar adamın yüzüne dikkatle baktı:

— Amca... dedi, sizi güçlükle tanıdım. Fabrikanız ne oldu? Evi sattınız mı? Haliniz niçin böyle?...

İhtiyar korkuyla cevap verdi:

— Halimizde bir şey yok oğlum! Yine eskisi gibiyiz. Fabrika duruyor. Orada usta olarak çalışıyorum.

— Usta olarak mı? Fabrika kendinizin değil miydi?

— Şimdi fabrika devletin oldu oğlum. Hepimiz işçiyiz. Çalışıp birkaç kuruş ekmek parası çıkarıyoruz.

Nicholas'ın yüreği burkuldu:

— Peki, ev ne oldu?

— Üçümüze pek büyük geldi. Katları diğer vatandaşlara tahsis ettik. Biz de bir tek odasına çekildik.

Nicholas sustu. Yüzü sapsarı kesildi. Demek bu haydutlar amcasının fabrikasını zaptetmişler, evinin bütün katlarını başkalarına taksim etmişler, onları da bir tek odaya tıkmışlardı. Vaziyetleri perişan, üstleri başları hırpani idi... Nicholas, beyaz saçlı kadına döndü:

— Peki teyze, öteki akrabalarımız nerede? Prag'da değiller mi?

Kadın mırıldandı:

— Hiçbiri ortada yok oğlum. Almanlar etrafa saldırmıya başladığı zaman askere gitmişlerdi. Sonra harb bitti. Rus ordusu memlekete girdi. Tabiî bizi kurtarmak için. O günden beri hiçbirinden haber alamadık... Ne çocuklardan, ne kadınlardan...

Frcek, sabırsızlıkla bağırdı:

— Yeter!... İş anlaşıldı. Kmoch, çıkar şunları dışarı!

Kmoch yerinden fırladı. Frcek tekrar haykırdı:

— Dur! Vazgeçtim! Onları evlerine gönderme şimdi. Dedikodu başlar. Ona buna gevezelik ederler. Aşağıya indirin üçünü de! Bir hücreye tıkın! Birkaç gün orada otursunlar. İşler bitsin bakalım da, sonra düşünürüz!

Bu sözleri duyan zavallı ihtiyar kadın kendini Frcek'in ayakları dibine attı:

— Bize kıymayın Vekil Bey! Ne olur merhamet edin! Biz kendi halimizde insanlarız... Biz...

Genç kız, annesinin kolundan tutup ayağa kaldırdı:

— Ne yapıyorsun anne? Kendini mi şaşırdın?! Vekil Beyin bize fenalık yapmıya niyeti yok! Birkaç gün sonra evimize göndereceğini söyledi, işitmedin mi?... Ama böyle yaparsak hepimizi çalışma kampına sürer!

Nicholas, bu acıklı manzara karşısında yüreğinin parçalandığını hissetti. Vekil dedikleri hain Frcek'in üzerine atılıp bir yumrukta çenelerini kırmak istiyordu! Ne yazık ki, hiçbir hareket yapacak durumda değildi.

Kapının yanındaki izbandut erkek gardiyan, teyzesini, amcasını ve kızlarını önüne katıp odadan çıkardı.

Frcek, Nicholas'a döndü. Ters ters baktı:

— Bilto olmadığını ispat ettin. Fakat durum anlaşılmadı. Şu işi baştan başlayıp sonuna kadar anlat bakalım!

— Ben her şeyi olduğu gibi anlattım. İzah etmediğim şey kalmadı. Bilto, bir gün daha Londra'da kalmak istiyordu. Bunu Vanek'e söyliyecektim. Otomobille giderken aklıma bir fikir geldi. Çoktan beri görmediğim memleketim Prag'ı görmek istiyordum. Mis Horovska'ya rica ettim. Şakadan bir plân hazırladık. Böylece buraya gelmiye muvaffak oldum. Hepsi bu kadar!

— Vanek'e otomobille giderken bu plânı düşündün, öyle mi?

— Evet.

— Profesör Bilto ertesi gün Prag'a mı gelecekti?

— Evet.

— Peki, öyleyse nasıl oluyor da Bilto'nun pasaportu ile seyahat ediyordun?!...

Nicholas, bu sual karşısında şaşaladı. Böyle birşey beklememişti. Ne cevap vereceğini evvelden düşünmemişti. Yutkundu. Birkaç anlaşılmaz kelime mırıldandı.

Frcek haydudu, kızgın bir canavar gibi masasından ileri uzandı. Uludu:

— Sen o pasaportu çaldın! Anladın mı? Amcanın cebinden aşırdın onu!...

Nicholas'ın yüzü sapsarı kesildi. Haydut ulumakta devam etti:

— Aşırmanın sebebini de bilmiyorum zannetme! Deminden beri bana masal anlatıyorsun! Memelektini görmek için şaka yapmış, kolayca buraya gelmenin çaresini bulamamış!... Hepsi palavra! Sen halis muhlis casussun! Batılıların pis casusu!... Prag'a dalavere ile girdin! Benim gibi bir adamın eline düşeceğini bilmiyordun tabiî!

Nicholas kıpkırmızı oldu. Ayağa fırladı. Hiddetle haykırdı:

— Yalan söylüyorsun Frcek! Ben casus değilim! Ben bir Üniversite öğretmeniyim. İnanmazsan Londra'ya sor!

— Saçmalama! Otur yerine!

— Telefonu aç, Londra'ya sor, diyorum! Benim kim olduğumu söyliyecekler sana!

Frcek alaylı alaylı sırıttı:

— Böyle lâflara karnımız tok! Londra'ya sorarsam elbette casus olduğunu söylemezler! Aklınca, yutturmıya uğraşma!

— Ben hiçbir şey yutturmıya uğraşmıyorum! Hakikat neyse onu söylüyorum!

— Palavraları bırak! Ben senin Prag'a casus olarak girdiğini biliyorum!

— Yanlış biliyorsun! Bu iddianı hiçbir şekilde ispat edemezsin!

— İspata lüzum yok! Biliyorum!

— Öyleyse mahkemeye müracaat ederiz. Hakikat anlaşılır.

— Burada mahkeme benim! Ne dersem o olur!

Nicholas hiddetinden sapsarı kesildi:

— Dünyanın hiçbir medeni memleketinde böyle saçma idare olamaz

— Çeneni tutuyor musun, yoksa yine zindana tıktırayım mı?!...

Frcek yerinden kalkıp Horovska'nın yanına yaklaştı:

— Sen uzun zamandan beri Profesör Bilto ile temas ediyordun. Onu çok iyi tanıman lâzımdı. Buna rağmen, Vanek sorduğu zaman, şu adamın Bilto olduğunu iddia ettin. Bunu neden yaptın, cevap ver! Bu sersemi seviyor muydun, paraya mı kandın, yoksa çoktandır bize ihanet mi ediyordun?!

Genç kadın gözlerini yere indirdi. Güç duyulan bir sesle mırıldandı:

— Size söyliyecek sözüm yok...

— Cevap ver diyorum sana! Neden yalan söyledin?!...

Fedora yine aynı şekilde mırıldandı:

— Söyliyecek sözüm yok size...

Frcek hiddetle elini uzattı. Kızın saçlarından yakaladı. Öbür eliyle yüzüne şiddetli bir tokat aşketti. Acı bir çığlık...

Nicholas o anda her şeyi unuttu. Yerinden bir ok gibi fırlayıp haydudun üzerine çullandı. Çenesine dehşetli bir kroşe kondurdu.

Frcek, kütük gibi devrildi. Birkaç adım geride şaşkın vaziyette duran Kmoch kendini güç topladı. Tabancasını çekip Nicholas'ın üzerine atıldı:

— Kıpırdama! Leşini yere sererim!

Nicholas olduğu yerde durdu. Kapının yanındaki dev cüsseli gardiyan ileri fırladı. Nicholas'ın kollarından yakaladı.

Frcek zorlukla yerden doğruldu. Çenesini oğuşturarak Nicholas'ın yüzüne kanlı gözlerle baktı:

— Seni şimdi burada lime lime parçalattırırdım ama sırası var! Gözünün önünde, sevdiğin kadın Horovska'ya işkence yapacağım! O zaman dilin nasıl çözülecek, görürsün!

Gardiyana döndü:

— Onu bırak! Kadının yanına git!

Kmoch, tabancasını Nicholas'ın kürek kemikleri arasına bastırıyordu. Gardiyan Horovska'nın yanına koştu. Kollarından sıkıca tuttu.

Frcek kapının yanında duran kadın gardiyana emretti:

— Soy bu kadını!

Nicholas, hiddetinden kıpkırmızı kesilmiş, burnundan soluyordu. Sırtındaki tabanca namlusuna aldırmadan tekrar bağırdı:

— Bunu yapamazsın haydut herif! Hiçbir medeni insan bu kadar erkek karşısında bir kadını zorla soyamaz! Bu, bütün insanlığa hakarettir!

Frcek soğuk soğuk sırıttı:

— Zayıf noktanı yakalamasını nasıl biliyorum, değil mi?! Sen bu kadını seviyorsun! Ona el sürülmesine tahammül edemezsin! Konuş bakalım! Bülbül gibi konuş! Seni buraya kim gönderdi? Ne maksatla geldin? İtiraf et...

Nicholas yumruklarını sıktı:

— Sana her şeyi anlattım! Beni buraya kimse göndermedi. Kendim geldim!

— Yalan söylüyorsun! Seni buraya İngiliz gizli emniyet teşkilâtı gönderdi. Ne vazifeyle buraya geldin? Konuş!

— Hiçbir vazifeyle gelmedim!

— Sen bilirsin! Sevdiğin kadını çırılçıplak soydururum öyleyse!

Muhafızlara döndü:

— Yüzünü duvara döndürün! Elbiselerini çıkarın! *(Devamı gelecek sayıda)*

SIRTI YERE GELMEMİŞ GÜREŞÇİ

YAŞAR DOĞU

DÜNYADAKİ bütün güreş minderleri onu tanırdı. Prag'daki bir güreş minderi ise, onun nasıl öç aldığını iyi bilirdi. 1947 yılında Prag'da Avrupa Güreş Şampiyonluğu yapılıyordu. Güreşçimiz Muhlis Tayfur'un rakibi Rus'tu. Tayfur güreşe hızlı başlamış, fakat Rusun sert, fevullü oyunu karşısında sakatlanmıştı. Ondan sonra mindere Yaşar Doğu çıktı. Ona da bir Rus düşmüştü. Doğu, yalnız Tayfur'un değil, bütün güreşçilerin intikamını almış, Rus rakibini parlak bir güreşten sonra tuşa getirmişti. Yaşar Doğu bu güreşini şöyle hikâye ederdi: «Prag'da hakemler Rusları tutuyordu. Tayfur'u fevul ve hakemler yenmişti. Allahın beni utandırmaması duasiyle mindere çıktım ve yendim».

Yaşar Doğu 1913 yılında Samsun'da doğmuştu. 7 yaşında köy çayırlarında arkadaşlariyle güreş tutmuş, askere alınınca o zaman Türk Spor Kurumu Başkanı olan Ali Hikmet Paşa'nın gözüne çarpmıştı. 1938 de Türkiye Şampiyonu olmuş, 1939 da Oslo'da yapılan Avrupa Güreş Şampiyonasına katılmıştır. Final maçında rakibine ekseriyetle yenildiği için ikinci olmuştur. Bunun acısını 1946 yılında Avrupa Serbest Güreş Şampiyonluğunu kazanarak çıkarmıştır. Yaşar'a açılan şampiyonluk kapısı bir daha kapanmamış, 1948 yılında Olimpiyat, 1951 de Dünya şampiyonu olmuştur. 1952 Olimpiyatlarına gitmişse de, profesyonel ilân edildiği için güreşememiş, şampiyonluklarına bir yenisini eklemeden dönmüştür. 1954 te güreşi bırakmıştır. Ancak, minderden uzak kalamamış, antrenör olarak yüzlerce güreşçi yetiştirmiştir. 15 yıl süren güreş hayatında sırtı bir defa bile mindere değmemiştir. Bu efendi, bu kuvvetli insanı milyonlar sever, sayardı. Ama onu minderler çok iyi tanırdı. Ancak, hiçbir minder sırtının yere geldiğini görmemişti.

ŞAMPİYON — Yaşar, bir rakibini yendikten sonra (solda), bir zafer dönüşünde omuzlar üzerinde (sağda).

SÜNNET HÂTIRASI — Yaşar Doğu, çok sevdiği üç oğlunun ilk mürüvvetlerini gördü. Gazanfer, Zafer ve Muzaffer'in sünnetinde kardeşi İsmail Doğu, kızları Reyhan ve Melâhat, eşi Hayriye ve Yaşar Doğu görülüyor.

SON OLİMPİYAT HÂTIRASI — 1960 Roma Olimpiyatları sırasında çekilen bu fotoğrafta, sağ başta Yaşar Doğu, sol başta Celâl Atik yetiştirdikleri güreşçilerle görülüyor.

Hayat 'ın yeni sinema romanı:

GECE YARISI ÂŞIKLARI

Başlıca kişiler:

DANY ROBIN
JEAN MARAIS

MARCEL UZUN BİR AYRILIKTAN SONRA PARİS'E DÖNMÜŞTÜ. HAVA ALANINDA HEMEN BİR TAKSİYE ATLADI VE OTELE İNDİ. YILBAŞI İDİ. YALNIZ BAŞINA KALMIYA DA HİÇ NİYETİ YOKTU. IRENE'İ HATIRLADI. ODASINDA BİRAZ NEFES ALDIKTAN SONRA DIŞARI ÇIKTI.

HENÜZ BİRKAÇ ADIM ATMIŞTI Kİ BİR VİTRİNİN ÖNÜNDE DURDU. BU HAREKETİNE VİTRİNDEKİ EŞYALARA BAKMAK ARZUSUNDAN ZİYADE, GÖZÜNE ÇARPAN BİR ÇİFT GÜZEL BACAK SEBEB OLMUŞTU.

GÜZEL BACAKLARIN SAHİBİ ÜSTELİK KOLAY KOLAY UNUTULMIYACAK BİR TEBESSÜMÜ DE ESİRGEMEMİŞTİ.

ŞAYET IRENE'İ DÜŞÜNMESEYDİ, BİR ŞEYLER ALMAK İSTER GİBİ YAPARAK MAĞAZAYA GİRER, KIZLA TANIŞMANIN ÇARESİNİ BULURDU, YOLUNA DEVAM ETTİ.

IRENE'İN EVİNE VARDIĞI ZAMAN DELİKANLI HİÇ DE ÜMİD ETTİĞİ GİBİ KARŞILANMADI. GENÇ VE GÜZEL KADININ YILBAŞINDA YALNIZ OLACAĞINI DÜŞÜNMEK DE SAFLIK SAYILIRDI YA.

— Demek eve gelip beni bulacağını sandın? Seni beklediğimi, hattâ sana bir kazak örmek için uğraştığımı da aklından geçirdin mi?

— Yalnız beklediğimi zannediyordum..

— Her zaman pek mütevazı bir insansın Marcel...
— Öyleyimdir!... Hah hah hah...
— ...ine kendinden emin ...yorsun bakıyorum. Seni görmiyeli beri hiç değişmemişsin...

— Olabilir... Geçen Yılbaşında Roma'da idim...
— Ben ...
— ... Mayorka'da idim

— Ben de Tanca'ya gitmiştim...
— Bu şekilde konuşmaya devam edersen ihtiyarlığımı yüzüme vuracaksın.

— Her neyse... O zaman birbirimizden ayrılmıştık... Ama sebebi ne idi?
— Galiba birbirimizi sevmekten bıkmıştık... Hatırladın mı! Beni kolay unutacağını iddia ederdin... Ama işte yine buradasın...

— Senin gibi bir kadın kolay unutulmaz Irene... Seni her düşündüğüm zaman kara gözlerin, simsiyah saçların gözümün önüne gelir.
— Eskiden saçlarım siyah değildi... Rengini değiştireli bir ay oldu Marcel! Çam deviriyorsun...

— Tevekkeli değil... Ben de geldiğimden beri bu bebekte bir değişiklik var diyorum... Ne olduğunu keşfedemiyorum... Ama getirdiğim hediye saçlarının rengine uyacağı için çok memnunum...
— Hediye mi getirdin?

MARCEL CEBİNDEN BİR KUTU ÇIKARDI, DİKKATLE AÇTI VE İÇİNDEKİ KOLYEYİ IRENE'E UZATTI. GENÇ KADIN SEVİNÇLE YERİNDEN FIRLAYIP AYNANIN KARŞISINA GİTTİ...
— Harikulâde bir şey Marcel... Saçlarımın rengine de çok uydu...
... kadar değil... ...unutmadım...

— Bu hususlara o kadar dikkatlisin ki hayran olmamak elden gelmez... Aradan bu kadar zaman geçtiği halde sevdiğim kokuyu nasıl hatırladın?
— Bir kadının saçlarının rengi ve daha birçok şey unutulabilir, fakat kullandığı koku asla...

En Kuvvetli Hayat Sigortası:

Sağlam Vücut

Senede bir defa sağlık bakımından umumi bir kontrol yaptırmak, hem hayatımızı teminat altına alır, hem de her medeni insan için sosyal bir vazifedir. Kış mevsiminin çetin şartlarını karşılamak için, lüzumlu tedbirleri almak çok yerinde bir hareket olur...

Kış için yakacak ve giyim ihtiyacını, evin damında aktarılacak yerlerin tamiri gibi hazırlıkları ne derece önemle ele almak, tamamlamak lâzımsa, kendimizi sağlık bakımından da aynı şekilde dikkatle hazırlamamız gerekir. Yazın her şey nispeten kolaydır. Giyinmek, yemek, içmek gayet basit şekilde hallolabilir. Ama kış gelince durum değişir. Karda, soğukta, sıcak bir yerde oturmak, dışarı çıkınca havaya göre giyinmek mecburiyeti, küçümsenemiyecek bir külfettir. Bir otomobili nasıl arasıra revizyona tabi tutarak noksan tarafları düzeltip ayarlıyorsak, vücudu da arasıra böyle revizyondan geçirmek çok faydalıdır. Amerikada bu iş için hususi klinikler vardır. Hasta olmasanız bile, bu kliniklere gider; iki, üç gün kalırsınız, tepeden tırnağa kadar muayene olursunuz, küçük ayarsızlıklarınızı ve noksanlarınızı tamamlarsınız. Memleketimizde, hattâ Avrupada bu gibi hususi klinikler henüz yaygın durumda değildir. Buna rağmen insan isterse, kendini kontrol ettirebilir. Hastanelerimiz, doktorlarımız bu konuda bize faydalı olabilecek durumdadırlar. Bilhasa kış mevsimine girince, böyle bir yoklamanın lüzumu daha çok önem taşır. Herkesin kendine göre bir bünyesi vardır. Kimi şişmandır, kimi zayıftır, kimi kansızdır, kiminin ciğerleri, kiminin midesi rahatsızdır. Her insanın kendini buna göre ayarlaması, hazırlaması herhalde çok yerinde bir hareket olur.

HAFİF ÖĞLE YEMEKLERİ

Şişmansanız, en güzel çare, rejim, ekzersiz ve masajdır. Fazla zayıfsanız, bunun sebebini bulun, belki bazı guddeleriniz iyi çalışmıyordur, yahut başka bir ârızanız vardır. Bunu doktorunuz tâyin eder, ona göre size yapılacak şeyi söyler. Şehirde, havasız bir yerde çalışıyorsanız, öğle yemeklerinizi çok ağır yemeyin. Kırmızı etler, çok yağlı yemekler, fazla tatlılardan kaçınınız. Bunların temin edeceği kaloriyi yakamazsanız, sağlığınız için iyi olmaz. Sonra, hazım durumunuza bakın. Yemeklerden sonra ağırlık hissediyorsanız, yiyeceklerinizi ona göre ayarlayın. Modern hayat şartları mide ülserlerine en fazla zemin hazırlıyan sebeplerden biridir. Çünkü ülser ekseriya ruhi ve asabi yorgunluktan doğar.

BİRAZ JİMNASTİK

Peklik çekiyorsanız, müshillere fazla rağbet etmeyiniz. Sabahları biraz İsveç jimnastiği yapın. Bu bağırsaklarınızı harekete getirir. Bağırsak ve karaciğer insanın biraz keyif durumu ve yediği şeylerle alâkalı olarak vazife gören organlardır. Yeter miktarda selüloz ihtiva eden gıdalar yiyin. Dolaşım durumunuza da önem verin. Tansiyonunuz yüksekse, asabi tansiyondur bahanesiyle kendinizi teselli etmeyin, menşei ne olursa olsun tansiyonunuzu tedavi ettirin. Dişlerinizi hiç ihmal etmeyin. Çürüğünüz varsa derhal dişçiye gidin. İlk yapacağınız iş bu olsun. Oturduğunuz odayı çok sıcak yapmayın. Kış günü bile yattığınız yerleri bol bol havalandırın.

PORTAKAL VE LİMON

Portakal ve limonu çok yiyin. Bunlardaki C vitamini kışın zararlı tesirlerine karşı sizi korur. Yemeklerinizi kabil olduğu kadar bol maydanozla süsleyin. Hekiminizce mahzurlu görülmezse, arasıra sıcak banyo yapmak veya çarşı hamamına gitmek de faydadan uzak değildir. Romatizmalarınızı da bu mevsimde ihmal etmeyin. Şayet romatizmal ağrılar duyuyorsanız, doktorunuzun tavsiyelerini alın. Bu gibi ağrılara karşı doktora gidinceye kadar en iyi ilâç aspirindir. Isı değişikliği karaciğerinizi müteessir edebilir. Buna göre karaciğer ve bunun yanında safra kesesinin iyi vazife görmesini kolaylaştıracak tedbirler almayı da ihmal etmemek gerektir. Gözlük kullanıyorsanız, bir doktora giderek gözlüğün değişmesi icabedip etmediğini kontrol ettirin. Bazı yarım baş ağrıları, mide bulantılarının sebebi göz olabilir. Şimdiye kadar gözlük takmamışsanız bile, gözlerinizi bir muayene ettirin, belki ağrıların sebebi budur. Gözlük kullanma ihtiyacı yaşa bakmaz. İçinde bulunduğumuz mevsim, soğuk almağa çok müsaittir. Soğukalgınlığına karşı en iyi tedbir, sıcak yerde oturma, istirahat, aspirin ve C vitaminidir. Ayrıca vitamin bakımından zengin yiyecekleri tercih etmelisiniz. Sağlam bir beden, sıhhatli bir dimağa da ihtiyaç gösterir. Mânen de daima kuvvetli, neşeli, bütün hâdiseleri olduğu gibi kabul eden bir insan olmağa gayret göstermelisiniz. Bu sayede insan üzücü hâdiseler karşısında fazla ezilmez. Mânevi sıkıntılar, ruhi çöküntüler, bedeni de zayıf düşürür. Zihin yorgunluğu, organizmadaki bir çok guddelerin lüzumundan fazla çalışmasına sebeb olur.

Çeşitli bahislerde, değişik organların sağlığını korumak için verdiğimiz tavsiyeleri göz önünde tutarak, bütün organizmayı kış mevsimine hazırlamak, böylece senede bir kere de umumi sağlık kontrolünden geçmek, hem hayatımızı teminat altına alır, hem de her medeni insan için sosyal bir vazife sayılır.

Kışın, yün kazak ve kalın manto temin etmeden önce, kendinizi bir sağlık muayenesine tabi tutmak, gereken tedbirleri almak, yapacağınız ilk iş olmalıdır.

TÜRKÇEYİ İYİ BİLİYOR MUSUNUZ?

Ş. KUTKAN

(KAALÛBELÂ) ve (BEZM-İ ELEST)

(Kaalûbelâ), günlük dilimizde (çok eski bir zaman) mânasında ve (kaalûbelâdan beri) deyiminde kullanılır. (Bezm-i Elest), (ruz-i Elest) ise Divan Edebiyatı şairleri tarafından çok kullanılırdı. Lise tahsili yapmış gençlerden, Bağdatlı Ruhi'nin şu beytini bilmiyen yok gibidir:

Sanman bizi kim şîre-i engûr ile mestiz
Biz ehl-i harâbâttanız mest-i Elestiz

Ruhi-i Bağdadî, bu beytinde diyor ki: (Bizi, üzüm suyu ile sarhoş olmuş kimseler sanmayın; biz harâbât ehliyiz; yani mânevi şarap içilen aşk meyhanesi mensuplarıyız ve «Elest» gününden beri mestiz; veya «Elest» sözünün sarhoşlarıyız.

Bu iki deyim, Kuran'ın bir âyetinden alınmadır. (A'râf) suresinin 172. âyetinde bildirildiğine göre, Allah, Âdemoğullarının zürriyetlerini meydana getirdikten sonra, onlara sorar: (E-lestü bi-Rabbiküm?). Bunun mânası (Ben sizin Rabbiniz değil miyim?) dir. Âyet devam eder: (Kaalû belâ). Bu cümlenin mânası da aynen şöyledir: (Evet dediler).

(Lestü), Arapçada (değilim) demektir. Başına (e) gelince, fiil, soru şekline girer, (değil miyim?) olur. (Bi-), bir harfi cer, bir prepozisyondur. (Rabbiküm=Rabbiniz) demektir. Hepsi birden (Ben sizin Rabbiniz değil miyim?) demek olur. İran ve Divan şairleri (Elestü) yü kısaltmak için sonundaki (ü) yü atmışlar, kısaca (Elest) demişlerdir. Bu sualin sorulduğu topluluğa (Bezm-i Elest = Elest Meclisi), o güne de (Ruz-i Elest = Elest günü) adını vermişlerdir; yani Âdem devri kadar eski bir zaman.

(Kaalû belâ) ya gelince: (Kaalû) (dediler) demektir. Türkçe (evet) in Arapçası (belâ) dır. İranlılar bu kelimeyi (belî) diye okurlar; (Leylâ) ya (Leylî) dedikleri gibi. İşte (Kaalûbelâdan beri) demek, (insanların, Rabbin sualine evet dedikleri zamandan beri) demektir.

■

PEŞ

Aslı, (pîş) tir. (Pîş), Farsçada (ön) demektir. Halbuki biz bu kelimeyi (arka) mânasına kullanırız, meselâ: (Peşimden gel!) deriz. Küçük rütbede olanlar, büyüklere, önden ve yan yan yürüyerek yol gösterdikleri için kelime tam yerinde kullanılmışken, bizim anlayışımıza göre küçükler büyüklerin arkasından gider diye düşünülerek (pîş) kelimesi (arka) mânasında kullanılmıştır. Ama (peşin) kelimesinde hakiki mânasında kullanmışız. (Peşin) in aslı (pîşîn) dir; yani «önden verilen» para demektir.

■

SALHANE

Aslı (selhhâne) dir. (Selh), Arapçada, kesilmiş bir hayvanın derisini yüzmektir. Bu mânayı esas tutarak, hayvanların kesilip, derilerinin yüzüldüğü yere (selhhâne = salhane) demişler.

Güney Anadoluda mezbahaya (kanara) derler ki bu da yine Arapça (kınnâre) den gelmektedir.

(Mezbaha), hayvanların zebh edildiği, yani boğazlandığı yer demektir.

SİNEMA

Yıldızların Çocukları

LESLİE CARON — İngiliz tiyatro prodüktörü Peter Hall ile evlenip Christopher isimli bir de oğlu olduktan sonra sevimli yıldız Leslie Caron tam mânasiyle mesud oldu. Şimdi o, arada bir film çevirip çocuğunu büyütmekle meşgul oluyor...

Anette Vadim de çok sevdiği çocuğunu beyaz perdede tanıtmak için elinden geleni esirgemiyeceğini söylüyor...

● **MARILYN MONROE**, uzun zamandır artistlik dersleri aldığı hocası Paula Strasberg'i geçen yılın son günlerinde bıraktı. Rivayete göre Marilyn, artık ders almağa ihtiyaç duymıyacak kadar artistliği öğrendiğini söylüyormuş.

● **ELIZABETH TAYLOR**'la kocası Eddie Fisher, California'nın Palm Springs kıyılarında 14 odalı ültramodern bir ev satın aldılar. Bu ev tamamen taş ve plâstik camdan yapılmıştır.

● **RITA HAYWORTH**'la beşinci kocası bu baharda Rivyera'da bir köşk alıp oraya yerleşecekler. Yazı baş başa geçirmek için de Rita'nın kızları Rebecca ile Yasemin'i İsviçre'de bir yatılı okula yerleştirecekler.

● **SHIRLEY JONES** ile kocası Jack Cassidy aralarındaki soğuk havayı dağıtmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Fakat onları yakından tanıyanlar bu uğraşmaların pek netice vereceğini ummuyor, ayrılmalarının yakın olduğunu söylüyorlar.

● **FRANK SINATRA**'nın kızı Nancy yakında bir bebek dünyaya getirecek. Sinatra büyükbaba olmaktan pek şikâyetçi görünmüyor ama, stüdyolar artık onu: «Romantik Delikanlı» diye reklâm edemiyeceklerinden üzgünler.

● **BİR ARA** Sal Mineo ile 14 yaşındaki sevimli küçük yıldız Jill Haworth arasında gizli bir aşkın mevcudiyeti dedikoduları etrafa yayılmıştı. Sonradan bunun, iki yıldızın birlikte çevirdikleri «Ekzodüs» filmini reklâm etmek için film şirketi tarafından uydurulduğu anlaşıldı.

● **HOLLYWOOD**'un son aşk hikâyelerine adları karışanlar arasına eski cumhurbaşkanlığı adaylarından Stevenson'un oğlu John Fell Stevenson ile genç yıldız namzetlerinden Judy Lawrence de girdi. Judy Lawrence evvelce Kerim Han'la dolaşıyordu...

MANSFIELD — Oğlu da kendisi gibi sarı saçlı. Adı Miklos. Anne Mansfield oğlu için pek çok film teklifini reddetmektedir...

Sinema yıldızlarının pek çoğu, çocuklarını yavaş yavaş perdeye tanıtmanın yolunu buluyorlar, ama bunların pek azı muvaffak olabilmektedir...

SİZİN, bizim, belki her ailenin bir veya birkaç çocuğu vardır ama, onlardan kimse bahsetmez de herkes anneleri, babaları şöhretli yıldız olan çocuklardan bahseder. Böylece kendiliğinden reklâmı yapılan yıldız çocukları da büyüdükleri zaman beyaz perdede şanslarını denemekten kendilerini alamazlar. Bunların içinde annesinin, babasının gölgesinde kalanlar olduğu gibi, onları geçenler de var.

Meselâ sessiz film devrinin dev yıldızı Lon Chaney'in oğlu Lon Chaney Junior senelerce babası gibi korku filmlerinde oynadı, durdu. Fakat babasının şöhretinin onda birine bile ulaşamadı. Büyük karakter yıldızı Wallace Beery'nin oğlu basit bir kovboy artisti olmaktan ileri gidemedi. Beyaz perdenin asılzadeleri diye anılan Barrymore ailesinin iki çocuğu prodüktörlerin bütün yardımlarına rağmen iki, üç filmden sonra kaybolup gitti.

Fakat öbür taraftan babasının yanıbaşında sivrilip şöhret yolunda ilerliyenler de yok değil... Meselâ meşhur Charlie Chaplin'in oğlu Sydney Chaplin, çevirdiği filmlerle kendine haklı bir şöhret sağladı. Mickey Rooney de babasını geride bırakarak sinema tarihinde önemli bir yer işgal etmişti.

Bütün bunlardan başka babalarını diğer alanlarda gölgede bırakanlar da yok değil. Meselâ Bing Crosby'nin büyük oğlu beyaz perdede sağlıyamadığı şöhreti Hollywood'daki çapkınlığiyle sağladı... Hem de babasının sevgilisini kandırarak.

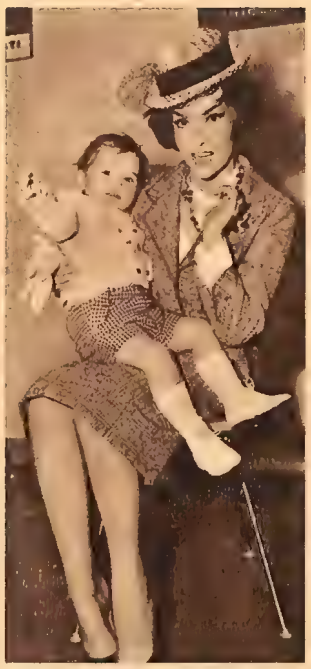

GINA VE ÇOCUĞU — Sevimli yıldız oğlu için memleketini dahi terketti. «Onun için yapmıyacağım fedakârlık yoktur» diyen Lollobrigida'nın yaptığı doğum zamanın büyük hâdisesi olmuştu.

FONDA'LAR — Henry Fonda'nın bugünkü büyük meşgalesi kızı Jane'i iyi bir şekilde yetiştirmektir. Kendi gibi onu da artistlik kabiliyeti yüksek bir yıldız yapabilmek için uğraşmaktadır...

INGRID BERGMAN VE 1 NO. LU KIZI — Ölmez sanatkâr Bergman bugün dört çocuk sahibidir. İlki Dr. Lindstorm'dan olan Jenny yukarıdaki fotoğrafta görülüyor. Diğerleri Rossellini'den olan Robertino (10 yaşında), ikizleri Isabella ve Isotta (7 yaşında). Ingrid Bergman halen İsveçli iş adamı Lars Schmidt'le evli bulunuyor...

Nuh'un

ANKARA

MAKARNASI

herkesin tercih ettiği makarnadır.

Reklâm Moran A - 248

ANKARA MAKARNASI

Ankara Makarna Un ve İrmik Fabrikaları

Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi

İstanbul Tel: 22 10 72 Ankara Tel: 112395

Deniz kabuklarından meydana getirilen minimini, sevimli biblolardan bir Arap tipi.

Genç sanatkâr biblolarının çoğunu bir mevzua bağlanmış. Bunlardan bir tanesi de, yanda gördüğünüz Melike Farah Pehlevi'dir.

SEYTAN MİNARELERİNDEN YAPILAN DÜNYA...

Bu, becerikli, sanatkâr ellerin çeşitli boy ve çeşitli renkteki deniz kabuklarından meydana getirdiği minimini bir biblolar âlemidir...

YAZI : YILMAZ ÇETİNER — FOTOĞRAFLAR : OZAN SAĞDIÇ

ON santim yüksekliğindeki bir genç kız biblosunun, saçından pabuçlarına kadar bütün parçalarının «deniz kabuğu» ndan yapılabileceğini bilmem hiç düşündünüz mü? Hani şu; deniz kenarlarında kum ile su arasında rengârenk parıldıyan, o an için gözümüze hoş gelen, fakat bazan umursamadan fırlatıp attığımız, bazan ayaklarımız altında ezilen, kırılan deniz kabukları...

İşte, bir bayan resim öğretmeninin becerikli, sanatkâr elleri, bunları değerlendirmesini bilmiş ve sabırla devam eden çalışmaların sonunda geçenlerde zengin bir sergiyi Ankara Sanat Severler Lokalinde açmıya muvaffak olmuştur.

Her gün yüzlerce ziyaretçi ile dolup boşalan bu sergiyi, biz de gezip gördük ve sahibesi Bedia Taran ile konuştuk. Genç sanatkâr «Türkiyenin sahillerini Ankaraya getirip Ankaralıların denize hasretini gidermek istiyorum!» derken, kendisinin bir sahil çocuğu olduğunu belirterek söze başladı.

Kilyoslu imiş. Daha çok küçük yaşta iken denizden çıkan kabukları toplar, hattâ bir kibrit kutusu dolu kabuğu diğer çocuklardan 25 kuruş mukabilinde satın alırmış. Büyüdükçe bu iptilâsı azalmamış, bilâkis artmış. Gazi Terbiye Enstitüsünü bitirip öğretmen olduktan sonra ressam Selâhattin Taran ile evlenmiş. Bu defa, karı - koca beraberce «deniz kabuğu» toplamıya başlamışlar. Yaz aylarında, okulların tatil olmasından istifade ederek Türkiyenin bütün sahillerini dolaşan iki sanatkâr, bir ara İtalya ve İspanyayı da gezmek fırsatını bulmuşlar.

Bedia Taran «Sahilde, kabuk veya herhangi bir deniz mahsulü bulduğum zaman derhal bunu değerlendirmeyi düşünür, kafamda ona bir şekil vermiye çalışırım» diyor. «Meselâ; bir nevi kabuk vardır ki, üç dört tanesi yan yana geldiği zaman Farah'ın saçı, bir diğeri leyleğin gövdesi, ötekisi bir yelpaze olabilir...»

Bu sergide teşhir ettiği 156 parça eseri 1,5 senelik bir çalışma sonunda hazırlıyabilen sanatkâr, biblolarının çoğunu bir mevzua bağlamış. Farah, «İhtiras Tramvayı» nda Mediha Gökçer, «Ekmek Parası» nda Elçin Saraçoğlu gibi...

Bedia Taran, bu sene de Kilyos'a ve diğer sahillere deniz kabuğu toplamağa gideceğini söylerken; biz de kendisine bundan sonra deniz kabuklarını ezmemek için dikkatli ve saygılı olacağımızı vadettik.

Bedia Taran, deniz kabuklarından meydana getirdiği bir leylek biblosu ile...

GİRİFTZEN

Hayatında iki defa evlenen Asım Beyin tam 24 çocuğu oldu. Bunlardan, Musa Sü-

YAZAN : BAK

ÇALDIĞI saza nispetle Giriftzen lâkabı ile anılan Asım Bey, musikimize kazandırdığı, birbirinden güzel ve halka mal olmuş eserleriyle daima aranan, sevilen ve eskimiyen sanatkârlardandır.

Bestekârımızın hayat ve şahsiyetine geçmeden önce, girift hakkında biraz malûmat vermeyi faydalı buluyoruz.

Girift, halk dilinde, karışık, çapraşık, içinden çıkılması zor şeylere sıfat olmuştur. Tahminlere göre, bu âlete bu ismin verilmiş olmasının sebebi, bu sazın, nefesle çalınan diğer sazlara göre, daha güç, daha çapraşık olmasından ileri gelmiştir.

Saz olarak, girift de ney gibi içi boş bir kamıştır. Ağıza gelen tarafında Başparesi vardır. Delikleri neyden biraz fazla olup yan taraftadır. Giriftten çıkan sesler bir buçuk oktav kadardır. Şu halde çalınışındaki ve bilhassa bazı makamların lâyıkiyle icra edilememesindeki güçlük ve çıkan seslerin azlığı bakımından, neye nazaran daha iptidai ve eksik bir sazdır. Bundan dolayı muhtelif asırlarda yaşamış olan birçok neyzenler arasında tek tük giriftzene raslanır. Meselâ Üçün-

Meşhur Şarkıların Mânalarını Biliyor musunuz ?

Uşşak Şarkı — **Usulü : Curcuna** — **Bestekârı : Asım Bey**

Cânâ! Rakîbi handân edersin
Ben bînevâyı giryân edersin;
Bîgânelerle ünsiyet etme,
Bana cihânı zindan edersin.

Vezni : Müstef'ilâtün Müstef'ilâtün

Kelimeler : Cânâ : Ey can! Handân : Gülen. Bînevâ : Zavallı, biçare. Giryân : Ağlıyan. Bîgâne : Yabancı. Ünsiyet etmek : Görüşüp konuşmak.

Bugünkü dile çevrilişi : Ey sevgili, rakîplerimi güldürüp beni ağlatıyorsun. Nolur, yabancılarla düşüp kalkma; böyle yapınca, bana dünyayı zindan ediyorsun.

Süzidilâra Şarkı — **Usulü : Aksak Semâi** — **Bestekârı : Üçüncü Selim**

Gülşende yine meclis-i rindâne kurulsun,
Gül devridir, elde mey-i gülgûn dolansın,
Bir zevk edelim (câm-ı Cem) in ağzı sulansın;
Ol gonce-i sermest, sabâh oldu, uyansın,
Âyine-i mül, gül yüzünü görsün, utansın.

Vezni : Mef'ûlü Mefâilü Mefâilü Feûlün

Kelimeler : Gülşen : Gül bahçesi. Meclis : İçki sofrası, içki toplantısı. Rindâne : Rintçe, kalendercesine. Mey : Şarap. Gülgûn : Gül renkli. Câm : Şarap kadehi. Cem : Şarabı bulduğu rivayet edilen İran hükümdarı. Câm-ı Cem : Şarap kadehi. Gonce : Bâkir sevgili. Sermest : Sarhoş. Âyîne : Ayna. Mül : Şarap.

Bugünkü dile çevrilişi : Gül bahçesinde rint dostların kalender içki sofraları güller, kadehler ve şişelerle yine süslensin.

Mevsim, gül mevsimidir; onun için ellerde gül renkli şaraplar dönsün, dolaşsın.

Öyle bir zevk edelim ki âlemimize Cem'in kadehinin bile ağzı sulansın, o bile bize imrensin.

O yeni yetişen sevgiliye söyleyin, artık sabah oldu, uyansın.

Şarabın aynası, onun gül yüzünün pembeliğini görsün de kendi renginden utansın.

ASIM BEY

reyya başta olmak üzere, yedi tanesi musiki ve sahne sanatkârı olarak yetişti.

ÜHA EDİBOĞLU

ASIM BEY **Çaldığı saz adının başında bir lâkap oldu. Bu bakımdan ona: «Giriftzen Asım Bey» dediler. Gerçekten de, o içi boş kamış parçası, onun harikulâde üfleyişi ve sihirli parmakları arasında, 3. Selim'den sonra ilk defa dile geldi. Girift çalanların son üstadı da Asım Bey oldu.**

cu Selim, İkinci Mahmut devirlerinde yaşamış olan Musahip Sait Efendi neyzen ve giriftzen olarak şöhret kazanmıştı.

Giriftin en son üstadı ve sanatkârı Asım Beydir. Asım Bey 1851 de Tesalya Yenişehrinde doğmuştur. Muhzırbaşızadelerden Ali Efendinin oğludur. Bundan 40 yıl önce bir gazeteye verdiği beyanatta Asım Bey kendi sanat hayatının başlangıcına dair şunları söylemiştir:

«On dört yaşında idim, Yenişehir mevlevihanesine gider, gelir, musiki dinlemek ve âyin seyretmekten zevk duyardım. Günün birinde ben de onların arasına karışıp âyin ve nait okumıya başladım. Sesimin güzel olduğunu söylerlerdi. Orada, Yusuf Paşanın çırağı Hasan Dededen ney dersi almağa başladım. Üçüncü ay, âyinde şeyh: «Taksimi Asıma bırakın!» diye emir verdi. Ondan sonra bazan çaldım, bazan okudum.»

Asım Bey, genç bir istidat ve kabiliyet olarak Yenişehir Mevlevihanesi şeyhi şair Nazif Efendinin teveccühünü kazanmış, ondan mesnevi okumuştur. Ayrıca adını bildirmediği Farisî hocasından da Gülistan okumuş, bu suretle — kendi kelimeleriyle söyliyeyim — «Birkaç sene tahsili kemalâta hizmet etmiştir.»

Bundan sonra Asım Beyi İstanbulda görüyoruz. Askerlik çağı gelince İzmirde kumandan olan dayısı Miralay İbrahim Beyin yanına gitmiş, mülâzımlığa kadar terfi etmiş ve 1876 muharebesine iştirak etmiştir.

Macar Kontu Zichni Paşa tarafından ilk itfaiye teşkilâtı yapıldığı zaman Asım Bey de rütbesiyle buraya alınmıştı.

Bestekârımız, o günlere dair olan hâtıralarında diyor ki:

«Önce tulumbacılıktır diye kabul etmek istemedim. Âmirlerim ısrar ettiler, kabul ettim. Sonra İstanbula, irfan ve tahsil, şevki tarap âlemlerine kavuştum. Burada uzun müddet itfaiyeye hizmet ettim. En son Üsküdarda Binbaşı idim.»

Musikide kazandığı başarı ve şöhretten dolayı, zamanının büyükleriyle tanışmış olan Asım Bey, bu arada eski âyan âzasından Fuat Paşa ile münasebet peyda etmiş, fakat Paşanın Abdülhamit tarafından sürülmesi üzerine, o da Amasyaya gönderilmiş ve yirmi beş sene kadar orada kalmıştı.

Amasya ve civarında musiki zevk ve hevesinin uyanmasına sebep olan Asım Bey, orada senelerce bir idealist gibi musiki öğretimi ile meşgul olmuş ve birçok çıraklar yetiştirmiştir.

Asım Bey ilk zevcesinin ölümü üzerine, Amasyada ikinci bir izdivaç yapmış, her iki zevcesinden 24 çocuğu olmuştu. Şimdi bunlardan sekiz tanesi hayattadır. Evlâtlarının, başta rahmetli bestekâr ve musikişinas Musa Süreyya olmak üzere, yedi tanesi musiki ve sahne sanatkârı olarak yetişmiştir.

Üstat Ruşen Kam, ona dair olan hâtıralarında diyor ki: «Asım Bey yaşlılığına rağmen, dinçliğini, yatağa düşünceye kadar muhafaza etmiştir. Onun, Lâleli yokuşunu sarsan hızlı ve sert adımlarla inişini, apartman merdivenlerini bir solukta çıkışını pek iyi hatırlarım...»

Asım Bey, 1929 şubatının 26 ncı günü vefat etmiş, Merkez Efendi mezarlığına gömülmüştür.

Onun melodileri çok zengin ve renklidir. Çeşitli ritimler içine dökmüş olduğu bu melodilerle vücuda getirdiği şarkılarında kendine mahsus bir incelik, bir zarafet, bir şuhluk derhal hissedilir.

Giriftzen Asım Bey, şarkılarını zorluk çekmeden çabuk bestelermiş. Bir gün sultanlardan birinin sarayına gitmiş; kafes arkasından kendisini dinliyen sultan; «Asım Bey, siz derhal şarkı yapabilir misiniz? Bana şuracıkta bir şarkı yapıverseniz...» deyince, genç sanatkâr oracıkta şu güfteyi yazmış ve Rast makamında besteliyerek okumıya başlamış:

Sertâ kadem ey pembe ten
Mecburun oldum işte ben
Lûtfeyle gel ey gül beden
Virane gönlüm eyle şen

■

Büyük Atatürk, daha Selânikte çocukken onun Uşşak makamındaki bir şarkısını duymuş, çok sevmiş ve okumasını öğrenmişti.

Yıllarca sonra Çankaya köşkünde, Yalovada bu güzel şarkıyı kıymetli ses ve saz sanatkârlarına çaldırır, söyletir, kendisi de onlara iştirak ederdi. Atatürkün bazı yakın arkadaşları, bu şarkı onun ilk aşklarından biri ile münasebettardır derler.

Sözleri şöyledir:

Cânâ! Rakibi handân edersin
Ben binevâyı giryân edersin;
Bigânelerle ünsiyet etme,
Bana cihânı zindan edersin.

■

Giriftzen Asım Beyin, daha ziyade fasıl heyetleri tarafından okunan bu Uşşak şarkısından başka birçok eserleri arasında çok sanatkârane olanı ve radyolarda en fazla okunanı yanda notası bulunan Rast makamındaki şarkısıdır.

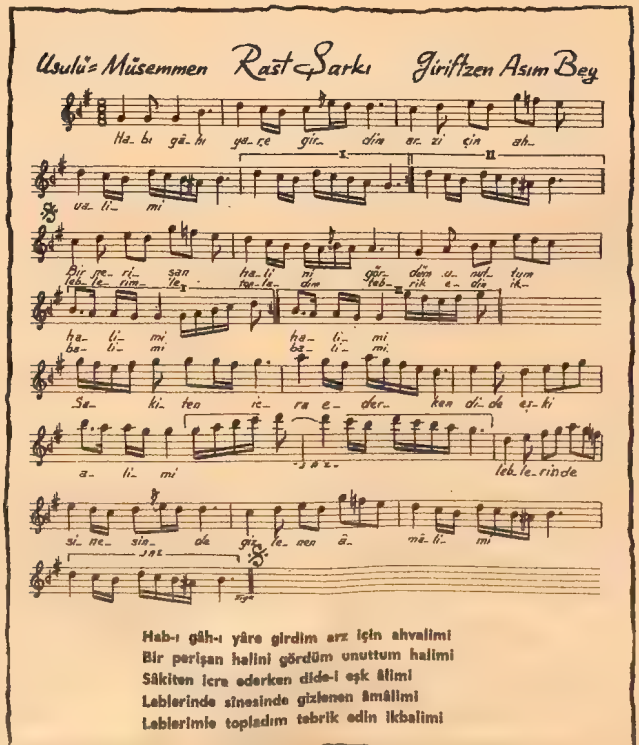

yeni

- «Kirone» hırpalanmış saçları besler ve canlandırır.
- «Kirone» permenant ve boyanın saçlara daha müessir ve daha muntazam bir şekilde tesir etmesini sağlar.
- «Kirone» saç sıhhatinin devamını temin eder.
- «Kirone» L'Oréal-Paris Laboratuarlarının yeni bir keşfidir.

Reklam Moran A - 244

Kuaförünüzden "KİRONE" tatbikini isteyiniz.

Tevzi yeri :
Raylan Sanayi ve Ticaret Ltd. Sti.
Peykhane sok. 6 – Cemberlitaş
Tel: 22 94 14

İlkbahar Ko

J. TIKTINER — Sicim rengi poplinden bu truvakar yağmurluğun içi etek ve şapka ile eş kahverengi - siyah ekose yünlü ile astarlanmıştır. (Prêt-à-porter)

HERMES — Bej ve kastor renklerinde deriden spor takım. Rahat ve pratikliği bakımından tercih edilecek güzel bir gündelik kıyafet...

Hayat OKUYUCULARINA HAYAT BİLGİSİ

Talih bir aynaya benzer, sen ona gülersen o da sana güler.
Joubert

Bir sonraki neslin geçeceği yolu, bir evvelki nesil yapar.
Çin atasözü

Sevdiğini elde edemezsen, elde ettiğini sevmeğe çalış.
Corneille

Yeni Buluşlar

Amerikada son zamanda buz dolabı imalâtçılarını ilgilendiren bir kararname çıkmıştır. Buna göre bütün buz dolaplarının içinden de açılması şarttır. Bu kara sebep, Amerikada son senelerde, küçük çocukların oyun olsun diye buz dolaplarına girmesi, sonra içerde kapalı kaldıkları için soğuktan donmuş olmalarıdır. Bu kabil vakaların çoğalması ile mecburi tutulan iç kilit takılması, bu defa Avrupada da kabul edilmeğe başlanmıştır.

Çocuklara Gölge Oyunları

...ksiyonlarını Beklerken

LEMPEREUR — Kastor rengi bu çizgili kadife bahar mantosunun yakası ve kemeri deridendir. (Prêt-à-porter)

HERMÈS — Bej renkte Rhodia naylon dört cepli ve belden kemerli sade olduğu kadar zarif klâsik bir yağmurluk.

KİNİN NASIL KULLANILDI?

Çok eski zamanlardan beri Güney Amerika yerlileri, And dağlarında yetişen Kinkina isimli ağacın kabuklarını sıtma hastalığına karşı ilâç diye kullanırlardı. Avrupalılar bunu, ancak 1820 yılında bir Fransız kimyacısının aynı ağaç kabuklarını toz ederek yaptığı bir ilâçtan sonra öğrendiler. Bu ilâca kinin dendi. Kinin bugün sıtmaya karşı kullanılan en tesirli ilâç olduktan başka, nöbetleri önlediğinden tifüs ve zatürree gibi birçok iltihaplı hastalıklar için hazırlanan ilâçların terkibine girmektedir.

İLK YARDIM SÖZLÜĞÜ

Kanamalar

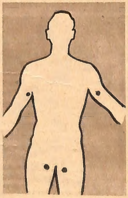

1. Hastayı, bayılmaması için yere yatırın. Steril bir gaz, yahut temiz bir havlu, o da yoksa elde mevcut en temiz şeyle kanıyan yere tampon yapın. İlk bez kirlenirse üzerine bir başkasını bastırarak tampona devam edin. İlk konan tamponu çıkarmayın.
2. Kol ve bacaktaki kanamalar tampon yaparak durdurulamıyorsa, atar damar dolaşımını kesmek suretiyle kanamayı durdurmağa çalışın. Bunun için de, resimde gösterilen dört önemli noktaya avuçla bastırmak lâzımdır. Yalnız, yara başta veya boyunda ise, akımı damardan kesmeğe teşebbüs etmeyin. Buna mahsus âletler varsa da, kullanmasını bilmiyen buna kalkışmamalıdır. Bunları ancak tecrübeliler kullanabilir.
3. Kan durduktan sonra bir sargı ile tamponun üzerini sıkıca sarın. Ancak sargı, yaranın etrafında damar atışı duyulmıyacak kadar sıkılmalıdır. Sargının açılmasını ve yaranın tedavisini çağıracağınız doktora bırakın. Yara üzerine koyacağınız bez veya eliniz kirli olursa, mikrop kapma ve iltihaplanma tehlikesi doğabilir. Kan kaybını önlemek için bu ameliyeleri vakit kaybetmeden tatbik etmek lâzımdır. Müstacel hallerde bulduğunuz en müsait vasıtalarla, kanamayı durdurmak şarttır.

GÖNÜL POSTASI

ERKENDİR

İstanbuldan bir okuyucumuz yazıyor:

«Üç seneden beri bir kızı seviyorum. Henüz talebe olduğum için kıza bir şey söyliyemedim. Kızın beni sevdiğini her halinden anlıyorum. Ona sevdiğimi ne zaman söylemeliyim?»

Her halde talebelikten kurtulduktan sonra. Eliniz ekmek tutsun bakalım.

—

ÖNCE ASKERLİK

Akhisardan bir okuyucumuz yazıyor:

«Yakın muhitimden bir kızın bana karşı gösterdiği yakınlık beni ona bağladı. Mesleğimden, bir evi geçindirecek kadar para kazanıyorum. Fakat henüz askerliğimi yapmadığım için ailem evlenmeme razı olmuyor. Kızın tâlipleri var, benim için reddetmekte. Şimdi mi evlensem doğrudur, askerliğimi yaptıktan sonra mı?»

Şüphesiz askerliğinizi yaptıktan sonra evlenmeniz daha doğrudur. Kız eğer sizi hakikaten seviyorsa bir askerlik müddeti bekliyebilir.

—

KARŞILIKLI OLMALI

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Nişanlım hayatımı kurtardığı için ona minnettarım. Fakat kendisi hastadır. Acaba evlensem mesut olabilir miyim?»

Nişanlınız sizin hayatınızı kurtarmışsa siz de onun hayatını kurtarmıya çalışınız. Hastalığını iyi ettikten sonra neden evlenmiyesiniz ve neden mesut olmıyasınız? «İnce hastalık» dediğiniz hastalık şimdi pekâlâ tedavi edilmektedir.

—

TEHLİKELİ PENCERE

Çarşambadan bir okuyucumuz yazıyor:

«İki senedir karşımızdaki evin kızı pencereden bana işaret ediyor. Ona cevap veremedim, çünkü utanıyorum, fakat onu sevdiğimi de hissediyorum. Duyduğuma göre bu kızın başkasiyle de alâkası varmış. Ne yapayım dersiniz?»

Siz her halde pek gençsiniz. Pencereden karşı tarafa bakmasanız daha iyi edersiniz. O kızın yaptığı da çocukluktur. Aldırmayınız. Başınıza dertler açabilirsiniz.

—

ANLATMAK LÂZIM

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Henüz 17 yaşındayım. Babam beni kendi istediği bir gençle evlendirmek için zorluyor. Halbuki ben bu gençle anlaşabileceğimi zannetmiyorum. Evden kaçmayı bile gözüme aldım. Bana bu hususta ne tavsiye edersiniz?»

Evden kaçmanız içine düştüğünüz zorlukları büsbütün arttırır. Babanızı ikna etmeye çalışınız, mesut olamıyacağınızı anlatınız. Muhakkak ki uzun zaman ısrar etmiyecektir.

—

ERKEN TEŞEBBÜS

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Ailemin tanıştırdığı bir kızla benim evlenmemi istiyorlar. Bu kızı ileride sevebileceğimi tahmin ediyorum. Fakat benden dört yaş büyük! Ne dersiniz?»

İleride sevebileceğinizi ancak tahmin ettiğiniz bir kızla şimdiden evlenmeniz doğru değildir. Sevdiğiniz zaman evlenirsiniz, aceleniz var mı?

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

19 ocaktan 25 ocağa kadar : Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Hafta sonuna doğru çok eski bir tanıdığınızla, beklemediğiniz bir durumda karşı karşıya geleceksiniz. Menfaatinizin müşterek olduğu bir işiniz olacak. Bütün zekânızı kullanmağa çalışın.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Gönül işleriniz oldukça karışmış. Buna sebep biraz da sizsiniz. Eğer bir yanlış hareket daha yaparsanız, iş büsbütün çığırından çıkabilir, dikkatli olunuz. Geç kalmadan durumu düzeltiniz.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Merkür gezegeni bu yakınlarda elinize büyükçe bir paranın geçmesini sağlıyacak. Önümüzdeki ay sizin için bir hayli alış veriş görünüyor. Netice lehinizde. Merkür hep arkanızda, üzülmeyin.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Sağlığınıza dikkat etmeniz gerekiyor. Diğer cins arasında oldukça itibarınız var. Cazibenizi kaybetmemek istiyorsanız, sağlığınıza mutlaka dikkat edin. Yemeklerinizi nizama koymalısınız.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

İş arkadaşlarınız arasında yanlış bir intiba bırakıyorsunuz. Beni anlıyan anlasın diye düşünmeyin. Şahsiyetinizi belli etmezseniz kimse sizi anlıyamaz. İradenizi kuvvetlendirmeğe bakın.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

Kalbini kırdığınız bir kimseden ümidinizin tersine büyük iyilik göreceksiniz. Esasen onun burcu ile sizinki arasında şu sıralarda bir yakınlık var. Bu yakınlıktan faydalanarak gönlünü alın.

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Sizden haber bekliyenleri ihmal etmişsiniz. Yıldızınız en kısa zamanda size yakınlık duyan insanlara karşı ilgi göstermenizi istiyor. Talihiniz buna bağlı. Çünkü o size menfaat sağlıyabilecek.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Çalışmalarınızın daha verimli olmasını istiyorsanız, kendi kendinize olan itimadınızı arttırın. Kendinizi başkalarından daha aşağı görmeyin. Eksik tarafınız işte bu. Biraz gayret edin, yeter.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Kısa bir seyahat yapmanız icabedecek. Bu bir iş seyahatidir, ama şahsan size büyük menfaat da sağlıyacak. Yakınlarınızın istikbali de buna bağlanıyor. Bu seyahatte gözünüzü dört açınız.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Çok yeknasak bir hayat yaşamanıza Satürn gezegeni razı olmuyor. Burcunuza hareket verecek bu gezegen size bazı maceralar hazırlıyor. Adımlarınızı hislerinize kapılmadan atmağa bakın.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Bir topluluk içinde sizi üzecek bazı sözler duyacaksınız. Sinirlerinize hâkim olun, mukabele etmeyin. Neticede siz kazanacak, duruma hâkim olacaksınız. En büyük silâhınız sabır olmalıdır.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

İkizler Burcundan bir insan size ilgi gösteriyor. Bu ilgiyi takdir ederseniz, saadetinizin yolunu bulmuş olursunuz. Dikkatli olun, karşınızda iyi bir fırsat var. Bütün menfaatleriniz oraya bağlı.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Ortaköyden Bayan R. A. ya:

Hikâyenizi okuduk. Klâsik bir mevzu seçmişsiniz. Yazı tarzınız fena değil. Bu sahada muvaffak olabilirsiniz. Hayat mecmuasında bu tipte ve böyle uzun hikâyeler neşretmiyoruz. Adresiniz olmadığı için yazınızı iade edemedik. Teşekkürler.

■

Bilecikten Bay İ. Ünal'a:

Dans; pratik, yani tatbiki olarak öğrenilen bir oyundur. Ya dans dersi veren müesseselerde veya bilen arkadaşlardan öğrenilir. Türkçe yazılmış bir dans kitabı bilmiyoruz. Olsa da tatbik için muhakkak bir arkadaşın yardımı ve kontrolü lâzım.

■

Kayıp Aranıyor:

Çanakkale savaşlarında Topçu Kumandanlığı yapan Hasan Rıza Kıpçak'ı yeğenleri arıyor. Bugün yetmiş yaşlarında bulunduğunu tahmin ediyorlar. Bilen varsa «Fuat Yüzgör, Gümrük Muhafaza memuru, Pasaport / İzmir» adresine lûtfen haber versinler.

■

Okuyucularımızdan E. Güzelsoy'a:

Vecize müsabakası açmak bir fikirdir. Fakat herkes bir vecize söylemek gayretine düşeceği ve kısacık da olsa bunun neşrini istiyeceği için, mecmuamızda pek fazla yer alacak ve bundan bir istifade de sağlanamıyacaktır. Elimizde binlerce atasözü ve vecize var. Fakat ömrümüz boyunca bunlara rağbet etmiyoruz, ancak kötü durumlarla karşılaştıktan ve iş işten geçtikten sonra aklımıza getiriyoruz.

Uşaklı okuyucumuza:

Yaşınız müsaitse tahsile devam etmeniz daha doğru olur. Tahsilin her zaman için faydası vardır. Daha sonra evlenirsiniz. Ailenizi iknaa çalışınız.

MODA ÇOCUK YUVASINDA YILBAŞI

Küçükler yeni senelerini çok sevdikleri yuvanın kurucusu Biper ablaları ile geçirmeyi arzu ettikleri için, yuvalarında bir toplantı yaparak annelerini de davet edip, her çocuğun dileğine uygun olarak yeni seneyi kutladılar, hediyelerini aldılar, güldüler, şarkılar söylediler.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

BÜYÜK SÖZLER — Tanınmış insanların seçme sözleri. Çeviren ve derliyen Ülkü Tamer. Varlık Yayınları, 224 sahife, 5 lira.

THEOPHRASTOS VE FINDIK — Karadenizin milli mahsulü fındığın 2332 yıllık tarihî vesikası. Yazan: Kemal Perker. Karadeniz Bölgesi Fındık İhracatçıları Birliği Umumi Kâtibi.

GÜZEL HİKÂYE VE MASALLARA GİDER — İngilizceden çeviren Celâl Taşkıran. Osmaniye. 58 sahife, 125 kuruş.

ÜÇ HAFTA — Roman. Yazan: Elinor Glyn. Çeviren: Fikret Arıt. Şafak Yayınları. 120 sahife, 250 kuruş.

KALKINMA MASALI — Yazan: Mahmut Makal. Varlık Yayınları. 2 lira.

Hayat cilt kapakları hazırdır

Hayat mecmuasının 1960 yılı ikinci cildi (27. sayıdan 52. sayıya kadar) tamamlanmıştır. Bu cildin cilt kapakları da hazırlanmış bulunuyor. Ellerindeki mecmualarını ciltlettirmek istiyenler cilt kapaklarını 5 lira mukabilinde aşağıdaki adresten temin edebilirler:

Doğan Kardeş Yayınları A. Ş.
Divanyolu, Klodfarer Caddesi
No. 7 İstanbul

Cilt kapakları arzu edenlere ödemeli olarak veya 5 liralık posta pulu mukabilinde de gönderilir.

BİLMECE

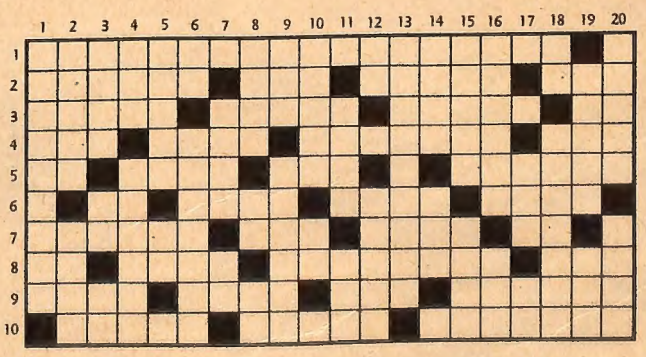

SOLDAN SAĞA: 1: Elinizdeki mecmuanın çıkardığı ansiklopedi. 2: Bir yerde uzunca bir müddet oturma — Göz rengi — Ant — Zehir (eski terim). 3: Haşlanmış fasulye ve soğanla yapılan salata — Pratik — Fındık fıstık gibi, meyva gibi şeylerin genel adı — Sıfat takısı. 4: Evin bölümlerinden — Nikâh kıyma — Kıyı ve bucağımızda barınan kemirici hayvanlar — Gramerde ikinci şahıs. 5: Alfabede bir harfin adı — Tersi bir kereste ismi — Şafak — Anlamı olan en küçük söz. 6: Binek hayvanı — Bir nevi menteşe — Sonsuzluk — Bir cins çörek. 7: Kesinleşmemiş teklif lâyihası — Fâsıla — Taburun büyüğü — Bir kelimenin kısaltılmışı. 8: Kırmızı — Hayvan ölüsü — Kazımak — Rüzgâr. 9: Mal — Uzak — Bir cins peynir — Alın. 10: Saçları düzelten — Kardeş çocuğu — Birbirine yapışık.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Su aygırı. 2: Şeker cinsi — Araç. 3: Ayakla gitme — Üst olmıyan — Uzak işareti. 4: Kör — Babalarımızın dedeleri. 5: Zıt — Mısır tanrılarından. 6: İleri fırlat — Darmadağın. 7: Cemiyetin en küçük topluluğu — Erkek. 8: Mahallenin büyüğü — Tersi cüzi — Yılın bölümlerinden. 9: Beraber — Ölen kimsenin kalan malı. 10: Usta dülger veya berber — Yemek. 11: Para yardımı — Kalburdan geçir. 12: Rey — Mongolfiye biraderlerin icadı. 13: Küçük yemek havluları. 14: Gaye — Bütün. 15: Kalın, yontulmuş ağaç — Eski değil. 16: Nüzul ederek — Evin bölümü. 17: Hayvan ölüsü — Bir nota. 18: Duman kiri — Övme. 19: Süzgeçten geçirme — İyiye böyle de diyorlar. 20: Peygamberimiz Hazreti Muhammed'i dünyaya getiren muhterem bayan — İnce delikli kalbur.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

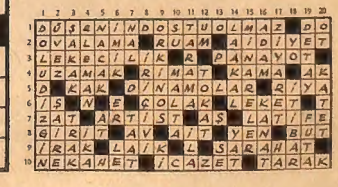

BİNBİR GECE MASALLARININ EN GÜZELİ

Ali Baba ve Kırk Haramîler

HAZIRLIYAN: ORHAN BÜYÜKDOĞAN

14

Haramilerin reisi aramaya Emin'in göstermiş olduğu ilk evden başlamış. O sırada Ali Baba kapının önündeymiş.

?

SELÂMÜN-ALEYKÜM!..

GRRRR

PAZAR İÇİN ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI GETİRDİM. FAKAT AKŞAM OLDU. YATACAK HAN BULAMADIM. BİLDİĞİN BİR YER VAR MI?

BUYRUN!.. BİZİM EVDE MİSAFİR OLUN!..

RRR.. RRAV

SİZİ RAHATSIZ ETMEK İSTEMEZDİM. MADEM ISRAR EDİYORSUNUZ, ÖYLE OLSUN... ELBETTE BU YARDIMINIZIN ALTINDA KALMAM...

AMAM EFENDİM ZAHMET ETMEYİN! EVİMİZ TANRI MİSAFİRİNE DAİMA AÇIKTIR..

Kendini yağ tüccarı Rıza Ağa diye tanıtan harami reisi Ali Baba'ya bir küp zeytinyağı hediye etmiş.

MMP

GRRR

Ali Baba misafirine evinin her tarafını gezdirmiş ve uşaklarına emirler vererek bütün ihtiyacını temin etmiş.

Harami, Ali Baba'nın ağzını aramaya başlamış.

KOSKOCA KONAKTA YALNIZ MI OTURUYORSUN?

BİR HATUN VAR, BİR DE YETİŞMİŞ OĞLUM VAR ASKERDE. NEREDEYSE GELECEK... BİRADER VARDI, SİZLERE ÖMÜR, GEÇENLERDE KAYBETTİK. ONUN HATUNU DA YANIMIZDA...

Harami reisinin aklına kellesini uçurttuğu Emin gelmiş.

GALİBA ONU HAKSIZ YERE GEBERTTİM... YAVAŞ YAVAŞ HAREKETE GEÇMELİYİM..

Sofrada tatlı yiyip tatlı söylemişler, harami, Ali Baba'yı iyice yoklamış, denemiş, öldürdükleri hırsızın bu adamın kardeşi olduğunu sezmiş.

KIZIM MERCAN MİSAFİRİMİZ YARIN SABAH ERKEN GİDECEK..

NU SABAHLEYİN GÜZEL GÜZEL YOLCU ET... EN YATIYORUM, YARIN NAMAZDAN VEL HAMAMA GİDECEĞİM. DÖNÜŞTE RDEK ÇORBASI HAZIR OLSUN!. UNUTMA...

El ayak çekildikten sonra harami ayaklanmış.

ZIBARDILAR, GİDİP ÇOCUKLARA EMİR VEREYİM!..

Ayaklarının ucuna basa basa avluya geçip küplere yaklaşmış.

1961 YILINDA

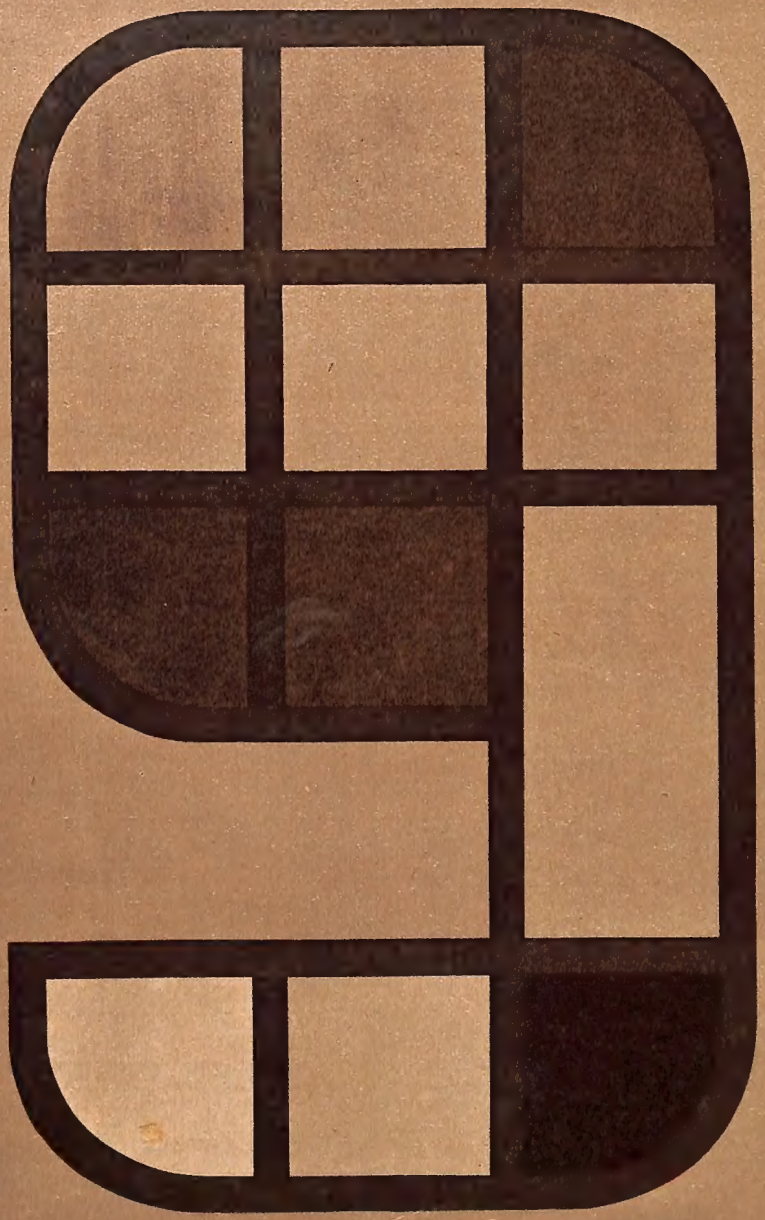

MİLYON

TÜRKİYE İŞ BANKASI